

Dr. Marczell Mihály:

PÜNKÖSD

II. rész: PÜNKÖSD UTÁNI XI. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

63. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	5
A/ rész: az ünnep jellege szempontjairól szóló beszédek	5
a) alcsoport: Miben áll az isteni erő?	5
1. beszéd: Szeretet az Isten	5
2. beszéd: Szeret az Isten	6
3. beszéd: Megváltott az Isten Egyszülöttje	7
4. beszéd: Testi bajainkban is segít az Isten	7
5. beszéd: Megszentelt az Isten	7
b) alcsoport: Hogyan veszi az ember az Isten erejét?	8
1. beszéd: Lénytani függésben	8
2. beszéd: Szerető Gondviselésben	8
3. beszéd: Isteni természetének erőközlésében	9
4. beszéd: A Vele élés örök kegyében	9
5. beszéd: Mindezekért szeretem az Istent	9
6. beszéd: Örökké szeressem az Istent	9
c) alcsoport: Hogyan közli az Isten erejét a megszentelt ember?	10
1. beszéd: Tanító szavával	10
2. beszéd: Alázatos imádkozásával és áldozatosságával	10
3. beszéd: Erős életpéldájával	11
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek	11
1. (Introitus) beszéd: Néped ereje vagy Uram!	11
2. (Introitus) beszéd: Néped ellenségei felett győzedelmes vagy Uram!	12
1. (Oratio) beszéd: Bizakodásunk tárgya	12
2. (Oratio) beszéd: A szentség-vétel áldása	13
1. (Graduale) beszéd: Reménységem bére	13
2. (Graduale) beszéd: Lelkem öröme	14
1. (Offertorium) beszéd: Gyógyul az ember	15
2. (Offertorium) beszéd: Hálát mutat az ember	16
1. (Communio) beszéd: Adj mindent az Istennek!	16
2. (Communio) beszéd: És mindent visszaad az Úr!	17
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek	18
Különálló beszédek	18
a) alcsoport: Természetes és csoda	18
1. beszéd: A természet törvényei és a csoda	18
2. beszéd: Változatlan-e a teremtmény?	19
3. beszéd: A csoda és az Isten tervei	19
4. beszéd: Mágia és csoda	19
b) alcsoport: Keressünk kis, külső tényezőket, amelyek nagy és belső átváltozások indítói	20
1. beszéd: A tevékeny Bölcsesség	20
2. beszéd: Külső jel – belső átalakulás	21
3. beszéd: A fülek csodája	21
4. beszéd: Efféta	22
5. beszéd: Csodálatos átalakulások	22
c) alcsoport: A meggyógyított süket-némával kapcsolatos gondolatok fejtegetése	22
1. beszéd: Hangok és felfogók	23
2. beszéd: Az Isten hangjai	23
4. beszéd: Az isteni hangok hivatása	25
5. beszéd: Isten szava és az ember hite	25
6. beszéd: Halló fülek és csengő nyelvek	26
6/a. beszéd: Fül és nyelv	27
7. beszéd: A hangok megértése	27
8. beszéd: Miért rezonál Isten szavára a lélek?	28
9. beszéd: A lélek-rezonancia megindítása	28
10. beszéd: A felfinomodott érzékszervek munkája	28
11. beszéd: Ha Isten sugallatából szól az ember	29
12. beszéd: Az örök rezonancia diadalhimnusa	29

13. beszéd: A lélek megnyilatkozása	29
d) alcsoport: Beszélni lehetne azután a hangok értékétől megfosztottakról	30
1. beszéd: Akik előtt néma a zengő harmónia	30
2. beszéd: Akik magukat fosztják meg – Isten hallásától	30
3. beszéd: Hogyan némítható el az Isten hangja?	30
4. beszéd: Hogyan nyitható meg a lélek füle?	30
e) alcsoport: Szólni lehetne továbbá a helyesen szóló emberről	31
1. beszéd: A nyelv ajándéka	31
2. beszéd: A helyesen szóló	31
f) alcsoport: További tétel lehetne: a fül és a nyelv bűnei	32
1. beszéd: A titkokat leső ember	32
3. beszéd: Az Isten ellen beszélő nyelv	33
g) alcsoport: Hogyan figyel fel az ember a Mesterre, mi a Mester felelete, mi az Istent halló ember hálafelelete?	33
1. beszéd: A felfigyelő ember	33
2. beszéd: Az Úr dicsőségének eleven hangszórói	33
3. beszéd: A mindig áldással járó Mester	33
Beszédláncok	34
a) alcsoport: Szólni lehetne itt a hitet tekintve – a közvetlen problémákról	34
I. beszédlánc címe: Isten és az ember	34
1. beszéd: Merre irányította Isten az embert?	34
2. beszéd: Mivel segítette az Isten az embert?	34
3. beszéd: Mivel tapad Istenhez az ember?	34
II. beszédlánc címe: Isten szava és az ember kötelessége	34
1. beszéd: Hallgassa az ember	34
2. beszéd: Kövesse az ember	34
3. beszéd: Életté teremtse az ember	34
III. beszédlánc címe: Az Úr szavának ereje	34
1. beszéd: Parancsolva – hívogató	34
2. beszéd: Segítve – gyámolító	35
3. beszéd: Végérvényben – érvényesülő	35
b) alcsoport: A kegyelem kérdését tekintő tételek	35
I. beszédlánc címe: Mi a legelső kegyelem?	35
II. beszédlánc címe: A kegyelem valósága	35
III. beszédlánc címe: Kik kapják a kegyelmet?	35
1. beszéd: Mindenki!	35
2. beszéd: De egyenlő arányban-e?	35
3. beszéd: De elégséges-e?	35
IV. beszédlánc címe: Miért van annyi hitetlen ember?	35
1. beszéd: Vannak léleksüketek	35
2. beszéd: Vannak földiek zaját igénylők	36
3. beszéd: Vannak alvajárók	36
V. beszédlánc címe: Ki tudja, mikor szól egyikhez–másikhoz az Isten?	36
1. beszéd: Sie hörten Seine Stimme	36
2. beszéd: Augustinusnak	36
3. beszéd: Az élet Nikodémusai	36
c) alcsoport: Majd beszélhetnénk „az ég beszédei” címmel	36
I. beszédlánc címe: Hogyan szól az Úr?	36
II. beszédlánc címe: Szólt-e hozzám az Úr?	36
d) alcsoport: Szinte folytatásként kínálkoznék ez a gondolatcsoport: az ember felfigyelése	36
I. beszédlánc címe: Hogy készítem elő lelkemet?	36
II. beszédlánc címe: Hogyan fogadom irányításomat?	37
e) alcsoport: Szólni lehetne – liturgiai elgondolásban – a keresztség szentségénél szereplő „Effeta”-ról	37
I. beszédlánc címe: Milyen hangra nyílnak meg az emberi fülek?	37
II. beszédlánc címe: A keresztes lélek hallása	37
f) alcsoport: Ugyancsak szólni lehetne a „lélek örömei”-ről	37
I. beszédlánc címe: Milyenek az ember örömei?	37
II. beszédlánc címe: Hogyan csordul meg a léleköröm kelyhe?	37
g) alcsoport: A további beszédláncokban szintén az evangéliumi szövegből fogunk rendszerbe gondolatokat	37
I. beszédlánc címe: Ahol az Isten jár	37

1. beszéd: Ott szembetűnik az emberi tökéletlenség	38
2. beszéd: Ott szeretettel fordul ember felé az Úr	38
3. beszéd: Ott segít az Isten.....	38
4. beszéd: A lélek és a Szentlélek.....	39
5. beszéd: Ott csendülő lesz az emberi ajak	39
II. beszédlánc címe: Mikor beszél az Isten nyomdokain az ember?.....	39
1. beszéd: Ha hallotta az égi igét.....	39
2. beszéd: Ha lélekben éli Isten igéjét az ember.....	40
3. beszéd: Ha szeretettel nézi embertestvérét	40
4. beszéd: Ha szolgálattal szolgálja embertestvérét.....	40
III. beszédlánc címe: Az élet nyertesei.....	41
1. beszéd: A látók	41
2. beszéd: A hallók	41
3. beszéd: A beszélők	41
4. beszéd: Az Istent találók.....	41
IV. beszédlánc címe: Hogyan nyújtja az Úr az értékeket felfogó eszközöket?	41
1. beszéd: A szemek gyógyításának csodája	41
2. beszéd: A fülek gyógyításának csodája.....	41
3. beszéd: A nyelvek gyógyításának csodája	41
4. beszéd: A lábak gyógyításának csodája	41
h) alcsoport: Végezetül néhány beszédlánc tervezet címét közöljük.....	41
I. beszédlánc címe: Isten terve – ember élete	41
II. beszédlánc címe: A szentségek jellege és értéke.....	42
III. beszédlánc címe: A külső jelek	42
IV. beszédlánc címe: A megnyílt nyelvek hivatása.....	42
V. beszédlánc címe: Istent hallók élete.....	42
B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentlecke szövegéhez írt beszédek.....	42
Különálló beszédek.....	43
1. beszéd: Az Isten szeretete az égiek jó híre	43
2. beszéd: Az életünk valóságos alapja.....	44
3. beszéd: És miben áll a „jó hír”?	44
4. beszéd: Kiket állított szent igéinek tanúiként?	45
5. beszéd: Üdvösség a célunk	45
6. beszéd: De kiket üdvözít a „jó hír”?	46
7. beszéd: Milyen úton járjon az üdvösséget kereső ember?.....	46
8. beszéd: Mi a mi életünk igazi tartalma?.....	47
9. beszéd: Eredményes-e, vagy eredménytelen-e bennem az Isten kegyelme?	47
Beszédláncok.....	48
I. beszédlánc címe: Honnan az „Evangélium”?.....	48
1. beszéd: Krisztustól, Aki élt	48
2. beszéd: Krisztustól, Aki meghalt	48
3. beszéd: Krisztustól, Aki feltámadott.....	48
4. beszéd: Krisztustól, Aki velünk él	48
II. beszédlánc címe: „A feltámadás tanúi”	49
1. beszéd: A mi hitünk ősi alapja	49
2. beszéd: Megjelent – a tizenkettőnek	49
3. beszéd: Megjelent a bűnös Magdolnának és a kétkedő Emmausziaknak.....	49
4. beszéd: Végül: Mihi abortivo!	49
III. beszédlánc címe: Hitünk ereje	49
1. beszéd: A feltámadás ténye.....	49
2. beszéd: A hit elterjedésének ténye.....	50
3. beszéd: Az Egyház győzelmének ténye	50
4. beszéd: Az isteni Ige állandó győzelme.....	50
IV. beszédlánc címe: Hitünk tartalma	50
1. beszéd: Istenéi vagyunk	50
2. beszéd: Isten Fia emberré lett érettünk.....	50
3. beszéd: A Kereszt Áldozata feltámadott.....	51
4. beszéd: A Kereszt megváltottjai feltámadnak	51

Előszó

A mai vasárnap liturgiájának egységes gondolatát így lehetne egy tételbe foglalni: **az erőt sugárzó Isten ünneplése**. – Ha ugyanis figyelemmel olvassuk a nyilvános istentiszteletet (szentmise szöveget), akkor rádöbbenünk arra, hogy majdnem minden mondatából az **isteni erő** sugárzik, amelynek részes átvevője az ember és szertesugárzója a megváltott nemzedék. – Az erősség és bátorság, a kegyesség és megbocsátás erejét hordozza az Isten, Akiben lakik és Akiből sugárzik az erők ereje, a **Szeretet**. Épp ennek a nagy erőnek tudatában **bizakodó az ember**, annál is inkább, mert szeretetsugárzását életviharban való megsegítésben át is érzi az élet hajósa. **Könyörgő kérése** –a gyenge és törekeny szava, de égi válaszhang a szerető Atya mindenekfeletti **segítő kegyelme**. Ezt azután életté teremti **önmagában az ember**. A magában gyenge ember **Isten erőse leszen**. – A megsegített, üdvösségre vezetett ember **hálás diadalénekekkel** csatlakozik az angyali karokhoz, és dicsőítő éneke a lélekben felmagasztosított isteni embernek örömdala. – De az isteni Erőt érző és Belőle merítő ember kifelé való tevékenységében is érvényesíti. Az ő fülei megnyíltak az Isten csodáinak, erőinek hallására. De az ő nyelve is megnyílik Isten dicsőségének hirdetésére és más embertestvér tanítására. A hallott és felértékelt isteni íge nem marad zárt muzeális lélekkincs, hanem életté válva az Isten áldotta lelkében életté kívánkozik mások lelkében. Röviden: az isteni hangokat hallja, az isteni hangok hangszórója leszen. Akár a hivatalos tanítás (igehirdetés) útján, akár az életkeretben jelentkező kötelesség (szülők, tanító feladata), akár a dolgozó asztal mellől való szeretetből fakadó oktatás útján. A lényeg ez: erő árad ki az isteni Erőből merítő lélekből.

Az így alapvonásozott elgondolásokat a megszokott módon részletezzük. **A/ részben** az ünnep fent jellemzett jellegzetességét ismertetjük, alcsoportos gondolatosztásban. **A B/ részben** az írott liturgia szövegeihez fűzünk beszédvázlatokat: **B/ rész – a/ csoportban** a „kis liturgiát”, **B/ rész – b/ csoportban** a napi Evangéliumot és **B/rész – c/ csoportban** a napi Szentlecke szövegét magyarázzuk. – Lássuk most ezeket a részeket egyenként.

* * *

A/ rész: az ünnep jellege szempontjairól szóló beszédek

Mit kellene az „ünnep jellege” szempontjából meghirdetnünk? Mivel az előszóban elmondtuk, hogy a mai ünnep az **„erőt sugárzó Isten”** vasárnapjának nevezhető, azért ki kellene nyomozni, hogy miben rejtőzik az isteni **erő**, továbbá ki kellene kutatni, hogyan **veszi** ezt az erőt az ember, és végül reá kellene mutatni, hogy hogyan **közli** az isteni erőt a megerősített ember. – Természetes, hogy mindez a mai ünnep liturgiájára építendő fel. Ennek alapján foghatjuk alcsoportokba gondolatainkat.

a) alcsoport: Miben áll az isteni erő?

1. beszéd: Szeretet az Isten

(Dogmatikus beszéd: Az Isten lényege)

Bev.: Amikor emberi értelmünkkel az Isten mibenlétét keressük, akkor reá kell döbennünk arra, hogy az élet legnagyobb kérdésével foglalkozunk. A föld és az anyagi világ ugyanis előttünk tárul, de a mindenség Ura a létező dolgok háttérében él és tevékenykedik. Amint a sarjadó búzaszemben az **életerő**, a titkos mozgató, úgy az egész „nagy- és kisvilágban” az **élő Isten** az indító és mozgató. Az Írás szerint: „Az Úr tesz halottá és élővé, visz le az alvilágba s hoz vissza onnét...” (1Kir. 2,6). A Mester pedig ezt mondja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6). De abban az értelemben, hogy **Szeretetének kiáradásával** éltet, erősít és „hazavezet” a gondviselő Atya. – Ennek a szeretetkiáradásnak lényege pedig az a történelmi kegyosztás, amelynek valósulása a Mester élete, halála és föltámadása; mindez ugyanis a mi üdvözülésünk záloga. – Ha mármost így bontakozik ki előttünk az égi Atya, akkor kérdezhetem: milyen kapcsolattal fonódik hozzánk az Isten, hogy Egyszülöttjét áldozta az emberért?

1. Isten mindenek Teremtője, Ura és Gondviselője.

A Zsoltáros nem ok nélkül zengi: „Ki az árváknak atyja, özvegyek bírója, Isten az ő szentséges he-

lyén; Isten, ki az elhagyott lakóházba juttatja, hatalmával a foglyokat kiszabadítja” (Zsolt. 67,6-7).

a) Ő a **Lét** teljessége. Ezért mondja önmagáról: „Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,14). – Az emberi szellem értelme is ide jut, mert csak akkor tud megnyugodni az **Ős-ok**, a személyes Isten valóságának ismerésében, ha Benne a Lét teljességét, a véges létezés Indítóját tudja felfedezni.

b) Ő az **emberi élet** szellemiségének is létesítője és irányítója. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Tőle a létezés és a Decalogus isteni törvénye. – A világba állítja az embert és szabad cselekvései nyomán az örök életbe segíti a vándort.

2. Az Isten az örök Szeretet személyes Léte.

Őt a szeretet fordítja felénk, és mi is a szerető felé fordulás odahajlásával emeltetünk gyermek-évé...

a) A megváltó Szeretetről így beszél az apostol: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Majd az emberről ezt írja az evangélista: „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” /1 Ján.4,8/. –De a Feléje hajlókról ezt mondja az ígérő szava: „Mindannak azonban, aki befo-gadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

3. Végül: Isten mindenk örök Atyja.

Isten teremtő műve a jóság kiáradása. „És látá az Isten, hogy mindaz amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

a) Így tehát: Atyja a **föld emberének**. Méltán mondja Róla a Zsoltáros: „Segítöm és oltalmazóm az Úr, szívem benne remél s ő megsegít engem; s újra felvirágozik testem, s örömben hálát zengek neki” (Zsolt. 27,7).

b) De folytatólag az is mondható, hogy Atyja a **hazatérő nemzedéknek**. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). Ez pedig annyit jelent: földön járó zarándokok vagyunk, akik az „örök Hóreb-hegy” felé haladunk Atyánk szeretetében.

Bef.: Végül is az az összefoglaló kérdésünk: milyen tehát az Isten és ember kapcsolata? Szeretet az Isten, és szeretettel hajoljon Feléje az ember! – Mindez **személyes dinamika**. Kiárad az égi Jóság, és magához vonzza a föld emberének szeretetét. Leszáll – az ég, hogy fölemelkedjék – a föld... De legboldogítóbb az a tudat, hogy természetét közlő az – Isten, hogy istenivé legyen az – ember!

2. beszéd: Szeret az Isten

(Erkölcsei beszéd: Isten – az emberért)

Bev.: Aki emberré lesz és emberért életáldozatot hoz, annak szeretete kézenfekvő. De az elméleti bizonyítgatás helyett találunk-e olyan útmutatást, amely meggyőzi erről az embert?

1. Ezt igényli az ember lelke.

Ami ősi igény, az a lét tartalmához tartozik.

a) Az ember pedig Istent kereső, találó és Benne élni akaró lény. A keresés pedig a szeretetben való élésben akar boldogulni. Az Istent tehát mint Atyát is keresi az ember.

b) Így tehát az igény léte a valóság jelzése. Ez pedig annyit jelent: ha az ember szeretete egeket keres, akkor ennek gyökérzete az, hogy az Isten is szeretettel fordul az ember felé.

c) Az igény pedig azt akarja, hogy a végtelen Isten személyes kapcsolatban éljen az emberrel. De a kiindulás az Istené, és csak az emelkedés az emberé. Ez is azt mutatja: Isten a szerető, leereszkedő, égi Szeretet.

2. És ezt hirdeti az isteni Ige.

Az apostol magát Krisztus nyomán ennek a hirdetőjének mondja.

a) Én hirdetője vagyok. Üldöztem a Mestert, de hirdetőjévé emelt az Úr. Magáról alázkodva mondja a bűneit, de bizakodva emeli ki hivatásában való hűségét. „Én ugyan a legutolsó vagyok az apostolok között, arra sem méltó, hogy apostolnak hívjanak, hiszen üldöztem Isten Egyházát. De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,9-10).

b) Az apostolok mindennek hangszerői. Minden apostol a szeretet igéjének hirdetője, mert a föl-támadás élő tanúja.

c) Mert a Megváltó megerősítője. Isten szeretete üdvözülést ígér. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

Messiás élete azért áldozza fel Önmagát. „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32). És mindennek az Isten szeretetéből fakadó csodabizonyítéka – az isteni szeretet valóságának égi pecsétje. „Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk, s hiábavaló a ti hitetek” (1Kor. 15-14).

Bef.: Az emberiség üdvtörténetének, az Isten szeretetének szent csodajele.

3. beszéd: Megváltott az Isten Egyszülöttje

Bev.: Miben áll az apostol hirdette emberi lelket erősítő égi hír? Röviden ebben a tételben: „Elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért, amint az Írás is mondja” (1Kor.15,3). – De hol jelentkezik ebben az Isten szeretetének erős áramlása?

1. Egyszülöttje lesz az Üdvözítő.

Ez a szeretet legnagyobb erőáradása.

a) Ez isteni ígélet. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Ez isteni megvalósítás. „Miótán többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé” (Zsid. 1,1-2).

2. Megváltott ember lesz az istenivé alakuló „élet erőse”.

Ez a vett szeretetnek teremtő ereje.

a) Van ebben autocreatio. Önmagát aktuálja a természetfeletti helyzeti energiát vevő ember.

b) De van ebben heterocreatio. Más embertestvér lelkét emeli, gazdagítja a föld embere.

Bef.: Íme! Erőt, a szeretet erejét mutatja a megváltó Isten, és a megváltott ember szeretet erejét mutatja az isteni élet.

4. beszéd: Testi bajainkban is segít az Isten

(Erkölcsi beszéd: A Szeretet – segítő Szeretet)

Bev.: Az Isten gondviselésében helyet talál a tiszta látás, az örök jót akarás és így szerető célbasegítés. – Hogyan jelentkezik ez az ember életében?

1. Isten tudja szükségleteinket.

a) Testi bajainkról tudja, hogy gátolnak.

b) De segítő szeretete odahajol, hogy megemeljen. „...a csodálkozástól magukon kívül, annál lelkesebben hangoztatták: „Mindent jól tesz: a siketeknek visszaadja hallását, a némáknak a beszédét” (Mk 7,37).

2. Isten akarja célbaszökésünket.

Nem befejezett lét, hanem bontakozó élet az ember.

a) Ehhez erő kell, ezért mondja az Írás: „Ki az árváknak atyja, özvegyek bírāja, Isten az ő szentséges helyén; Isten, ki az elhagyottat lakóházba juttatja, hatalmával a foglyokat kiszabadítja, a lázadókat azonban a sivatagban hagyja” (Zsolt. 67,6-7).

b) És ehhez isteni lendítő erő kell. Ennek vételén örvend a Zsoltáros népe mondván: „Magasztallak, Uram, mert fölemeltél engem, és nem engedted, hogy elleneim örüljenek fölöttem. Hozzád kiáltottam, Uram, én Istenem, és te meggyógyítottál engem” (Zsolt. 29,2-3).

3. Isten állandóan erősíti emelkedésünket.

a) Ételt és italt ad Hozzá jutásunkban.

b) Venyigeként kapcsol Önmagához.

Bef.: Méltán zenghetjük mi magunk is az isteni segítség hálateljét: „Magasztallak, Uram, mert fölemeltél engem, és nem engedted, hogy elleneim örüljenek fölöttem. Hozzád kiáltottam, Uram, én Istenem, és te meggyógyítottál engem” (Zsolt. 29,2-3).

5. beszéd: Megszentelt az Isten

(Dogmatikus beszéd: A megszentelés kegye)

Bev.: A Mester kegyét hálálkodva vevő apostol ezt mondja: „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10). Boldog lehet és isteni életerőt

érezhet magában a kegyelemmel telített megszentelt ember. – De milyen erőket hordoz a megszentelt ember?

1. Az isteni Evangélium valóságának kegyét.

Az ember a földiek látója, a lélek az Isten igénylője, de a természetfeletti kegyelem az Isten bírójának gyökérzete.

a) Az utóbbi látás – isteni ajándékon alapuló látás. Látja az eget, mint várandó otthont.

b) Ez a látás földieket eszközzé egyszerűsítő látás. Látja ennek a tételnek az igazságát: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak” (Mt 6,19).

c) Ez a látás – az örök tájak felé vezető útlátás. „Kik fényt derítenek rám, örök életet nyernek” (Sir. 24,31). „Megállta ebben a próbát és feddhetetlen maradt, legyen a dicsérete örök! Mert vétetett volna, de nem vétett, gonoszt tehetett volna, de nem tett!” (Sir. 31,10).

2. És Krisztus megváltásának isteni ajándékát.

a) Van ebben a Megváltó isteni művéből. „Elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért, amint az Írás is mondja” (1Kor. 15,3).

b) És van ebben az ember áldozatos munkájából. Először így értékeli saját gyarlóságát: „Én ugyan is a legutolsó vagyok az apostolok között, arra sem méltó, hogy apostolnak hívjanak” (1Kor. 15,9). Majd ezt mondja magáról: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bírő, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

Bef.: Ezek az erők fényt szórók a helyes látás érdekében, és életet szolgálnak a Mester szeretetéből. – Íme, erők! Amelyek az égből szállnak alá.

*

b) *alcsoport: Hogyan veszi az ember az Isten erejét?*

1. beszéd: Lénytani függésben

Bev.: Hogyan érkezik az emberhez az Isten végtelen ereje, és hogyan észleli ezt a föld embere?

1. A lét minden porcikája Istentől ered.

a) Ha az élettelen és az anyagi élő, akkor még inkább a szellemi életkép. Első alapja: „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet” (1Móz. 1,1). Második alapja: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiónak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

b) És ennek az életképnek alakulást hozó dinamikája. Ez is Istentől. Hát még ha hozzávesszük a természetfeletti élethalapot. Ez csak az Istentől jöhet. Egyenesen Tőle, mert az isteni természetet csak Ő közölheti.

2. beszéd: Szerető Gondviselésben

(Erkölcsei beszéd: A Gondviselés reánk vonatkoztatva)

Bev.: Életcélra tör az ember. De hogyan irányít és segít ebben az Isten?

1. A tiszta látás kegyelmével helyesen értékelheti az életutat.

a) Isten – ezzel látogató. „Mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod?” (Zsolt. 8,5).

b) A föld urává titted. „És kezded művei fölé állítottad, lába alá vettedél mindeneket” (Zsolt. 8,7-8).

c) És az örök élet útját megmutattad. „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6).

2. A segítő kegyelmével erősíti a gyengülő emberlelket.

a) Életem útján éreztem segítő kezedet. „Mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod?” (Zsolt. 8,5).

b) És mindenkinek Te vagy segítője. „Így lett az Úr a szegények menedéke, szorongatásai között alkalmas időben segítője” (Zsolt. 9,10).

3. Minden szellemi, természetfeletti kegyelmünket Istentől vesszük.

De nekünk több kell a földieknél. Az „Isten képe” – istenivé alakulásra tör. – Mi módon lesz valóság ez a törtetés?

a) Isten a Megváltó erejéből – természetfeletti kegyelmet ad. „Bizony, bizony mondom neked: „Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). Ezt pedig így ígéri: „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé” (Jn 4,13-14).

b) A természetfeletti kegyelem pedig – isteni életet termel. Legszebb gondolat ez: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: A földről az égbe kívánkozik az ember. Az ég kegyelmét csordítja, hogy célba futhasson az ember.

3. beszéd: Isteni természetének erőközlésében

(Dogmatikus beszéd: A természetfeletti kegyelem)

Bev.: Egész életünk vezető gondolata legyen: nem a föld tartozékai vagyunk. – De eléri-e ezt az ember?

1. Istenivé emel az Isten kegye.

a) Emberi erőink csak emberré fejlesztenek. Így: eredet a föld és hazaváró anyja a föld.

b) De Isten ereje természetfelettivé nevel. Hitünk: Isten fiaivá tesz. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12). Új életünk istenivé emel. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én feltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

2. Istenivé fejleszt – a vett kegyelemmel – az emberi erőfeszítés.

De mindez csak alap. Az életet maga teremti az ember.

a) Készséges befogadással.

b) Szorgos kidolgozással.

Bef.: Leszáll az ég kegye, és munkára indul az ember lelke. És az eredmény? Az isteni ember – végnélküli élete.

4. beszéd: A Vele élés örök kegyében

(Dogmatikus beszéd: Istennel élek)

Bev.: Mi a boldogság igazi tartalma?

1. Istent színről színre látom.

2. Istennel teljes szeretetközösségben élek.

Bef.: És ez az örökké tartó igazi boldogság!

5. beszéd: Mindezekért szeretem az Istent

(Erkölcsei beszéd: A hálás ember)

Bev.: Mivel köszön az ember? Mert hogy köszönnivalója van, az természetes. Vette az Isten kegyét, hálás legyen a vett kegyért. – Hogyan teheti ezt az ember?

1. Imádkozó dicsérettel.

a) Elismeri hódolatosan az Úr nagyságát. Dicsérik az Urat a teremtett tárgyak. „Királlyá lett az Úr! Ujjongjon a föld, örvendezzék a temérdek sziget!” (Zsolt. 96,1). Dicsérik az Urat az angyali karok. „Imádjátok őt, angyalai mind!” (Zsolt. 96,7). Dicsérje tehát az ember is!

b) És zengő szóval dicséri diadalát.

2. És viszontszeretettel sugárzó élettel.

Ámde mindennél nagyobb az élet.

a) Legyen tökéletesebb – lelki munkánk bevetésével – az Isten alkotta életkép. „Amikor még gyermek voltam, úgy beszéltem, mint a gyermek, úgy gondolkodtam, mint a gyermek, úgy ítéltam, mint a gyermek. De mikor férfivá nőtem, elhagytam a gyermek szokásait” (1Kor. 13,11).

b) Legyen teljesen virágba szökkenő az isteni természet életté teremtésében. „Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk, s hiábavaló a ti hitetek” (1Kor. 15,14).

Bef.: Végül is mi a hála? Tevékeny szeretet, mely ajkon csendül és életben valósul.

6. beszéd: Örökké szeressem az Istent

(Erkölcsei beszéd: Az Istent kereső)

Bev.: Ez sóhaj, mégpedig az eget felé forduló lélek áhítozása. Nem kivételes, hanem egyetemes. Még aki tagadja az Istent, az is boldog lenne, ha birtokolná a Végtelent!

1. Szeretetem ki ne aludjék a földön.

A szeretet lélektűz! Olyan, mint az okos szüzek olajos mécse. „Akkor hasonlít majd a mennyek országa a tíz szűzhez, akik lámpával kezükben a vőlegény elé mentek” (Mt 25,1).

a) Ezt a tüzet Isten gyújtotta. Ez a Szentlélek tüze!

b) Ezt a jó cselekedetekben élő ember Isten kegyelmi olajával erősíti. Fontos! Az olaj az égből, a könyörgő kérés – a földről!

2. Szeretetem örökké lobogjon az égben.

De az élet végén ellobban a mécses? Ez a hitben gyengék „törtsége”.

a) A hit ígér. „Nem akarjuk testvérek, hogy az elhunytak felől tájékozatlanok legyetek, hogy ne szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincs reményük. Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és föltámadt, akkor Isten azokat is, akik Jézusban hunytak el, vele együtt föltámasztja” (1Tessz. 4,13-14). Ez tehát – a földi életnek is eszkatológikus véget ígér.

b) Az Isten bevált. A Mester szerint így megy végbe: „Aztán így szól a király a jobbán állókhöz: Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34). Az apostol pedig így várja: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8). – És én?...

Bef.: És ez a szeretet örök marad? Az apostol így felel a Mester nevében: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

*

c) alcsoport: Hogyan közli az Isten erejét a megszentelt ember?

1. beszéd: Tanító szavával

(Erkölcsei beszéd: Az isteni igehirdetés)

Bev.: Az apostolokhoz így szól a Mester: „Menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet... És íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,19 és 20). De az emberek egyetemét ezzel a paranccsal indította: „Ti vagytok a világ világossága...” (Mt 5,14). – Mindez arra vall, hogy kiemelten hivatásos helyet tölthetnek be az apostolok, de egyetemes a fényvetés feladata. – Hogyan kell teljesíteni minden embernek a fényvetés Isten adta hivatását?

1. Szórja a fényt az élet útjára.

A fény valóban isteni igének is mondható, mert maga az Úr mondja: „Mert a parancs szövétnek, a tanítás világosság, s a fegyelem feddése az életre vezető út” (Péld. 6,23). Mit tegyen tehát az Isten kegyelmével, lélekerejével áldott ember?

a) Állandóan hirdesse, hangszórózza Isten igéjét. Lehet ő – családfő. Lehet ő – munkásvezető. Lehet ő – író, művész.

b) Vezesse a reábízottakat az igék szerint – az élet igazi ösvényén. Állandóan figyelmeztesse az útról eltérőt.

2. Életével is vezesse a reábízottakat az élet útján.

a) Ráfael az ember.

b) Isten országa – az elérendő otthon. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Ez az egyetemes igehirdetés, amelyet lélekerő-sugárzásnak is mondhat az ember.

2. beszéd: Alázatos imádkozásával és áldozatosságával

(Erkölcsei beszéd: A léleksegítés eszközei)

Bev.: Mik a közvetlen eszközök arra nézve, hogy a felebarátunk tőlünk is vegye az isteni indítást? Annyi biztos, hogy mindkettő erőközlés. De az is biztos, hogy ebben sok legyen az égi kegyelemkérés. – Mi tehát a felebarát igazi segítése?

1. Imádkozó szeretet.

Kevesebb intést és több szeretetimat számukra!

a) Mivel a döntő hatalom az Isten. Különben is a sok intés és feddés megkeményíti a lelket. – A leimádkozott isteni kegyelem pedig elolvasztja a jégkérget (Szt. Mónika).

b) Azért hozzáforduljon igazi segítségért az ember. Végül ez Isten kegyel mének a közlése. Végül is erőközlés.

2. Szeretetteljes áldozat.

a) Időt áldoz – a segítségre. Örök érték lesz az így eltöltött idő.

b) Anyagi erőt áldoz a gyámolítása (szamaritánus). Sőt végsőkéig fokozódó lemondást áldoz mások lelkéért. – Végül is erőközlés (héroszok!)

Bef.: Ezeknek az eszközöknek használata az emberek életének szolgálata.

3. beszéd: Erős életpéldájával

(Erkölcsei beszéd: Exempla trahunt!)

Bev.: A szó elröppenő indító, az Istent kérő fohász a legértékesebb segítség, de földi vonatkozásban különösen figyelemreméltó ható – a példaadás. Ez az itteni életben az isteni lélektörvények egyik döntő hajtója. – Hogyan érvényesítsük?

1. Az élet maga fényeskedő érték.

a) Isten képét hordozza. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

b) Az Isten képe szerinti életszépséget és boldogságot. Gondolj a Mester és a szentek életére. Ez az eszmények értékelése.

2. Az eszményi élet pedig állandóan indító érték.

a) Sugárzó fényközpont az élő ember. Mint a fényre a lepkék, úgy a világító lelkű emberhez gyűlekeznek a fényt igénylők.

b) Ide vonzódik a bizonytalan és küszködő ember. Gondolj csak arra, hogy mennyien keresték a Mestert és a szenteket, hogy követve járják nyomdokait.

Bef.: Szó nélkül ható az erősugárzás: exempla trahunt. Ennek betartását még isteni parancs is tanítja.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

Milyen gondolatokkal szélesítik az „erőt sugárzó Isten” fogalmát a kis liturgia apró szövegei? – Legyen szabad figyelmeztetni a szónokokat, hogy lehetőleg minden alkalommal emeljék ki, vigyék bele a szentbeszédbe ezeket a fenséges szövegeket és emelő tartalmat.

1. (Introitus) beszéd: Néped ereje vagy Uram!

(Dogmatikus beszéd: Erős az Isten)

„Isten az ő szentséges helyén; Isten, ki az elhagyatottat lakóházba juttatja... Izrael Istene ad erőt és hatalmat népének” (Zsolt. 67,6-7 és 36).

Bev.: Népeket is hivatással küldi az Isten. A hivatás teljesítéséhez Ő az erő. Kérdés: hogyan mutatja ezt a történelem?

1. A választott népet vezette.

Isten nemcsak teremtette, hanem gondozza is a világot (teizmus és nem deizmus).

a) Már ősi ígélet ez. A régi szent jóvendölések egyike. Így szól: „El nem vétetik a fejedelmi pálca Júdatól, sem a vezér az ő ágyékától, míg el nem jő az Elküldendő, az, akire a népek vároknak” (1Móz. 49,10). Majd a próféta egyenesen hirdeti, hogy Atyának kell szólítani az Urat: „De legalább mostantól fogva így szólíts engem: én Atyám! Ifjúkoromnak vezére te vagy!” (Jer. 3,4).

b) Ezt a kapcsolatot kicsiben és nagyban teljesítette. A próféta részletezi ezt, és az élet igazolja. „Oly útra vezetem a vakokat, amelyet nem ismernek, és oly ösvényeken járatom őket, melyekről nem tudtak; világossággá teszem előttük a sötétséget, s a göröngyös utakat egyenessé. Ezt teszem velük, és

nem hagyom el őket” (Iz. 42,16). – Az Újszövetség apostola pedig az élet legnagyobb ajándékosztójának mondja az Istent. Ezért mondja az Írás: „Fölment a magasba, magával vitte a foglyokat, s osztott az embereknek ajándékokat” (Ef. 4,8).

2. A mi választottságunkat is gyámolította.

De nemcsak az Ószövetség népe a választott, hanem az Újszövetség megváltottjai is idesorolándók.

a) Mindenkit megváltott. Ezért mondja a próféta: „És minden test megtudja, hogy én vagyok az Úr, a te megszabadítód, és a te megváltód, Jákób Erőse!” (Iz. 49,26). Ugyancsak ezt erősíti az Újszövetség szent szava is mondván: „Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és váltságul adja életét sokakért” (Mt 20,28).

b) De csak a Vele dolgozókat üdvözíti. Ennek tényét fenségesen igazolják az Írás szavai: „Hiszen kegyelméből üdvözültetek a hit által, s ez nem a magatok érdeme, hanem Isten ajándéka” (Ef. 2,8). „Isten fiai vagytok ugyanis mindnyájan, akik megkeresztelkedtetek Krisztusra, Krisztust öltöttétek magatokra. Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusba vetett hit által” (Gal. 3,26-27). „Mi a hit erejével várjuk a Lélekben a megigazulásból fakadó reményt. Krisztus Jézusban ugyanis sem az nem számít, hogy körülmételt valaki, sem az, hogy körülméletlen, hanem csak a hit, amely a szeretet által tevékeny” (Gal. 5,5-6). De értelmezd mindenkire az erőt sugárzó Isten munkájában: „Meg akarsz győződni, te oktalan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” /Jak. 2,20/. Isten erejével ember legyen az erősödve dolgozó.

Bef.: Néped ereje, megváltottaid segítője, de ők maguk is Veled dolgoznak és fáradoznak.

2. (Introitus) beszéd: Néped ellenségei felett győzedelmes vagy Uram!

(Dogmatikus beszéd: Hogyan szól az Úr?)

Bev.: Emberek harca a fegyverek csattogása és a gyengébb letörése. – És Isten segítő harca?

1. Erőt ad az igaznak.

De milyenek a világban folyó harcok kimenetelei?

a) Átfutó győzelmek. Izrael egész történelme ezt mutatja. Átfutó győzelem-re segíti az asszírokat, a filiszteusok győzelmével is segíti az igaz népet... Megaláz és így emel. Olvasd csak ezt a fenséges szöveget: „Íme én Nábukodonozornak, Babilon királyának kezébe adom őket, ki majd megöli őket szemetek láttára” (Jer. 29,21). De így folytatja: „Ezt a szöveget intézte az Úr Jeremiáshoz: Így szól az Úr, Izrael Istene: írd le magadnak könyvbe azokat az ígéket, melyeket hozzád intéztem. Mert íme napok jönnek, úgymond az Úr, és jóra fordítom népemnek, Izraelnek és Júdának sorsát, úgymond az Úr; és visszaviszem őket arra a földre, melyet atyáiknak adtam, hogy birtokukba vegyék” (Jer. 30,1-3).

b) A felsőbbrendű győzelmek. A lélek diadalai ezek. Ezek a diadalok a bűn feletti győzelmet jelentik. Ezt hirdeti meg az apostol. „A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a törvény. De Istennek hála! Ő segít minket győzelemre Urunk Jézus Krisztus által” (1Kor. 15,56-57). Ez az igazi győzelem! Ezt segíti az Isten. Lehet ennek sok áldozata és nagy-nagy szenvedés az ára!

2. Életet biztosít a felsőbbrendű győztesnek.

Az ember élete nem lehet holt „trófea” gyűjtés. Az ember igazi győzelme életgyőzelem.

a) Fejlődés az élet. „Struggle for life...” Darwin hirdette életigazság. De ez az előretörés nem szűkülhet le a testi életre, hanem kiszélesedik több, felsőbbrendű istenibb életkeretre. Ezért mondja az Írás: „Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!” Tehát nem rabszolga többé, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten által örökös is” (Gal. 4,6-7).

b) A „jobb és az új élet”. De micsoda az új élet? A felelet ez: a kegyelemmel telített és az abból élő „új ember”. Miért? Mert így áll reánk Szt. János szava: „Maradjon meg bennetek, amit kezdettől fogva hallottatok. Ha megmarad bennetek, amit kezdettől fogva hallottatok, ti is megmaradtok a Fiában és az Atyában” (1Jn. 2,24).

Bef.: Embernek életharca – a lélek diadala, és a lélek diadala végül – az örök élet birtoklása.

*

1. (Oratio) beszéd: Bizakodásunk tárgya

Bev.: Miért fohászunk? Az égi Atya erejéért. Lelkünk felemelésének kegyelméért és önma-

gunk átalakításának kegyelméért. – De mit kapunk?

1. Lelkiismeretünk elcsendesítését.

Ez a múlt bűneinek hangjára vonatkozik és így az isteni Erő adta eltemetést eredményezi. Erről azt írja az Írás: „Mindez Istentől ered, akit Krisztus kiengesztelt irántunk, s aki ránk bízta a kiengesztelés igéjének szolgálatát” (2Kor. 5,18).

2. Lelkünk isteniesítésének kegyét.

a) Föld emberei vagyunk. De inkább csak átvonuló „vándormadarak”, mert itt is Isten képének hordozói. „Isten titokzatos, elrejtett bölcsességét hirdetjük, melyet az Isten öröktől fogva előre rendelt a mi dicsőségünkre” (1Kor. 2,7).

b) Az isteni természetet nem várhatjuk. Csak Krisztus áldozata tehette ezt. „Krisztus is meghalt egyszer a bűnök miatt, az Igaz a bűnösökért, hogy Istenhez vezessen minket. Teste szerint megölték ugyan, de a Lélek életre keltette” (1Pét. 3,18).

Bef.: De kaphatjuk és kapjuk!

2. (Oratio) beszéd: A szentség-vétel áldása

Bev.: Ezért is áldozatosan könyörgő az ember, de bizakodik is, hogy megnyeri a lélek. Végül is mindkettő – erővétel. – Mi legyen tehát a szentség adta lélekkegyelem?

1. Testi és lelki erőink felfokozása.

Ez az élet kegyelme.

a) Felfokozza bennünk a tökéletesebb élet utáni vágyakozást. „Különben, testvérek, örüljétek, tökéletesedjétek, buzdítsátok egymást, legyetek egyetértők, éljétek békében. Akkor veletek lesz a szeretet és a béke Istene” (2Kor. 13,11).

b) Erősíti bennünk az erények gyakorlására szükséges lendületet (habitus et actus!).

2. Testi és lelki életünk megváltása.

Ez az Isten szeretetének kegyelme.

a) Ez már a természetfeletti életerők vételének feltételét adja. „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szep-lőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) Sőt Krisztus szeretetéből az égi természet kiáradását adja. „De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” /Jn 4,14/.

3. Testi és lelki otthon találásunk biztosítása.

Ez a biztos célbafutás – égi kegyelem.

a) Földön elérjük a mennyek országát. „Nem lehet azt mondani: Nézd, itt van vagy amott. Isten országa köztetek van” (Lk 17,21).

b) Istennél birtokoljuk az örök országot. „Annak, aki küldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit el ne veszítsek, hanem föltámasszam az utolsó napon” (Jn 6,39).

Bef.: Kértük az Úrtól természetes erőink felfokozását, kértük Tőle a természetfeletti erők kiáradását és vettük a földi és örök mennyországot.

*

1. (Graduale) beszéd: Reménységem bére

(Erkölcsi beszéd: A remény értéke)

„Segítöm és oltalmazóm az Úr, szívem benne remél s ő megsegít engem; és újra felvirágzik testem, s örömömben hálát zengek neki... Hozzád kiáltok, Uram, Istenem, ne fordulj el szótlanul tőlem” (Zsolt. 27,7 és 1).

Bev.: A horgony a remény jelképe. Ez azért van így, mert a horgony belekapaszkodik a fenék kemény talajába és biztossá teszi a hajó helyzetét. – És az ember életének horgonya kiben találja „östalaját”?

1. Isten adja a támaszték erejét.

a) Magában és életében nem igen bízhat az ember. Hiszen mindent Isten adott, tehát ha Benne

bizakodol, akkor életed kifejlődésében remélsz. Ezt írja le gyönyörűen a Zsoltáros. „Uram, én kősziklám, erőm, szabadítóm, én erős Istenem, akiben én bízom, pajzsom és megmentő szarvam, felemelőm és oltalmam, megmentőm: te megszabadítsz az erőszaktól” (2Kir. 22,2-3). – Éppen azért énekelheti bizakodva az ember: „De örvendezzenek mindazok, kik benned bíznak, lakjál bennük, hogy mindörökké vigadozzanak, és dicsekedjenek mindazok benned, kik szeretik nevedet” (Zsolt. 5,12). – Íme az Isten az Erő, és az ember az Erőből élő.

b) Az Isten adta remény kegyelmére támaszkodhat. Olvassuk csak a Bölcs szavát: „Hogy mi is, mi-
kor ítélkezünk, jószágodat meggondoljuk, s az ítéletkor irgalmadat remélhessük” (Bölcs. 12,22). –És hallgassuk a Zsoltáros égi dalát. „Ha táborok kelnek is ellenem, nem ijed meg szívem; ha harc támad is ellenem, akkor is reménykedem” (Zsolt. 26,3). – Végül örömmel vegyük életelvül a próféták hirdette beteljesülés szent ígét, amelyeket így csendít meg Szt. Pál apostol: „...dicsekszünk is Isten (fiai) dicsőségének reménységével... A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,2 és 5).

2. Isten biztosítja – az új életfakadás lendületét.

De a reménykedő ember olyan, mint a tavaszt váró szántóvető. Ez a tavaszi lendület is erő. A „tavaszi életfakadást” váró ember az egek felé fordul. Életnapot, életharmatot onnan vár. – De mi ez a valóságban?

a) Az újjászületés kegye ez. Ezt hirdeti a Mester mondván: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,3 és 5). Ennek az újjászületésnek valósága az isteni kegyelem, kibontakozása pedig az életté alakító ember áldozatos munkája. Ezért mondja az apostol: „Meg akarsz győződni, te oktan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

b) Az állandó lendület adományozása ez. Ennek birtokbavételére buzdít az apostol mondván: „Vigyázatok, legyetek állhatatosak a hitben, viselkedjétek férfiasan és legyetek erősek!” /1Kor. 16,13/.

Bef.: De honnan az erő? Szt. János felel reá: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hisz nélkülem semmit sem tehetek” /Jn 15,5/. – Tanulságunk tehát az legyen: élethajónk Krisztusba kapaszkodjék, és vele viharok ellenére is biztos a révbejutás kegye.

2. (Graduale) beszéd: Lelkem öröme

(Dogmatikus beszéd: A lélektartalom értéke)

Bev.: Az ember öröme végül is lélektartalom. Ennek csak jele a kicsorduló vígság és derűs boldogság. Ennek robbantója erő. – Valójában milyen tartalom nyer kifejezést dalban, citerában és daldalmas énekben?

1. Az „Isten rokonság szent tudata”.

a) Az ember ősi lendülettel érzi, hogy Istenhez tartozik. Hódolat, tisztelet, félelem és szeretet hullámverései járnak bennünk. De bár ez az érzés ősi és így a Teremtő művére vall, mégis kérdezhetnők: szolt-e erről személyesen is az ég Ura?

b) Kettős egymásután a felelet. Az Ószövetség népe Isten aláztos szolgája. Mindenütt ez a hang csendül: „De tekints szolgád imájára s könyörgéseire, Uram, Istenem: hallgass e dicséretes imádságra, mellyel szolgád ma előtted imádkozik” (3Kir. 8,28). Ezt erősíti a Zsoltáros szava: „Én is, Uram, a te szolgád vagyok, és fia szolgálódnak. Széttörted bilincseimet!” (Zsolt. 115,16). És ugyancsak ezt hirdeti a próféta ígéje: „És most így szól az Úr, ki anyám méhétől fogva szolgájának alkotott engem, hogy visszavezessem hozzá Jákobot, és hozzá gyűjtessék Izrael, és így dicsővé lettem az Úr szemében, és Istenem lett az én erőm” (Iz. 49,5). – Az Újszövetség népe azonban már több. Ő az Isten fia és házanépe. Hallgassátok csak az Írás szavát: „Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!” Tehát nem rabszolga többé, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten által örökös is” (Gal. 4,6-7). Ugyanezt hirdeti másutt is ilyen szavakkal: „Szeretetből arra rendelt, hogy – akaratának tetszése szerint – Jézus Krisztus által fogadott fiává legyünk, s magasztaljuk fölséges kegyelmét, amellyel szeretett Fiában fölkarolt minket” (Ef. 1,5-6).

2. Az Istenhez hasonulás szent üteme.

De most azt kérdezhetnők, hogy az istenfiúság kegye hogyan lesz életté az emberben? Mintha azt keresnők: kap-e arra az ütemezésre is erőt, amely ezt a szolgálatot végzi?

a) Már a földön is veszi ezt a kegyet, mégpedig úgy, hogy istenivé lesz természetünk. „Hűséges az

Isten: ő hívott meg Fiának, Jézus Krisztusnak, a mi Urunknak közösségébe” (1Kor. 1,9). Majd más helyütt ezt olvassuk: „De amikor elérkezett az idők teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született, s a törvény alattvalója lett” (Gal. 4,4). – Ez az isteni nemesedés alapján annak a lendületnek erős ütemű motora, amely az embert örök tevékeny szolgálatra indítja. Így valósul azután életünkben az apostol szava: „Hiszen mindnyájan a nappal és világosság fiai vagytok. Nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé” (1Tessz. 5,5).

b) Az örök életben pedig birtokoljuk ezt a kincset. Az életigazság ugyanis ez: a Mester készítette otthonba térünk. Ezért mondja az Úr: „Atyám házában sok hely van, ha nem úgy volna, megmondtam volna, hiszen azért megyek, hogy helyet készítsek nektek” (Jn 14,2). Majd azt is mondhatjuk: Istenatyánk ölen boldogulunk! Ezért írja az apostol: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Ezért zenghet örvendező dalt az erős Isten erőssé acélosodott boldog embernépe.

*

1. (Offertorium) beszéd: Gyógyul az ember (Erkölsi beszéd: A gondviselő Isten)

„Magasztallak, Uram, mert fölemeltél engem, és nem engedted, hogy elleneim örüljenek fölöttem. Hozzád kiáltottam Uram, én Istenem, és te meggyógyítottál engem” (Zsolt. 29,2-3).

Bev.: Medicus, spiritalis et universalis – Deus! – Hol és hogyan gyógyít minket az Isten ereje?

1. Testi bajainkban – teremtményei útján.

a) A fűvekben pihen a gyógyír. Az isteni segítség tárgyi mozzanata. Mindezt pedig így hirdeti az Írás: „A Magasságbeli teremtette a földből az orvosságokat, és okos ember nem iszonyodik tőlük” (Sir. 38,4). „Velük csillapítja az orvos a fájdalmat, és belőlük készít a gyógyszerész illatos kenetet, s állít elő gyógyító írt, hogy tönkre ne menjenek az Ő alkotásai” (Sir. 38,7).

b) A tudós orvos kínálja a gyógyírt. Íme személyen át is jelentkezik a segítő erő. „Becsüld meg az orvost, mert szükség van rá, hisz a Magasságbeli rendelte őt” (Sir. 38,1). „Köszönt titeket Lukács, kedves orvosunk” /Kol. 4,14/.

c) Angyalainak segítő keze útján is segít az Isten. Íme, követek útján jelentkezik az erős Isten. Olvasd csak Tóbiás könyvében: „Amikor azután úgy határoztak, hogy előremennek, Ráfael így szólt Tóbiáshoz: Hozz magaddal a hal epéjéből, mert szükség lesz rá. Tóbiás erre magához vett az epéből és elindultak” (Tób. 11,4). – De figyelj az evangélistára is, mert ő is hirdeti, hogy Isten angyalain keresztül segíti az embert. „Vigyázzatok, meg ne vessetek egyet sem e kicsinyek közül! Mondom nektek: angyalaik az égben szüntelenül látják mennyei Atyám arcát” (Mt 18,10).

2. Lelki bajainkban – kegyelme útján.

De mit ér a testi élet elevevése és lendülete, ha nem szolgálja a lélek fejlődését? Épp azért segít lelkiekben és elsősorban a természetfeletti életszolgálatban az Isten. – Hogyan segít ebben az Isten?

a) Lehet ez tárgyi kiárasztás (Ég áldó, természetfeletti ajándéka!). Ezek kegyelmek és a Szentlélek ajándékai. – Izaiás így jellemzi az Úr áldotta lelkeket: „És rajta leszen majd az Úr lelke! A bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség lelke, a tudás és a jámborság lelke” (Iz. 11,2).

b) Lehet ez személyi kapcsolódás (Krisztus, Egyház, papok). A személyes szeretetben a Mester az első. Ő az örök segítő. Azért is mondja mindnyájunknak: „Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). – De azután a személyes szeretetben intézményesen az Egyház állandó vezérünk. Ezért olvassuk az Írásban: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16). – Végül Krisztus papjai – a nép közvetlen segítői. De ezek is a személyes szeretet alapján. A segítség pedig kettős vonalra terjed ki. Segítenek a földi úton és segítenek az örök célba. Ezt pedig úgy teszik, hogy végrehajtják a Mester parancsát: „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,19-20).

Bef.: Nem is csak „medicus” (orvos), hanem „mediator”: közvetítő az édes Jézus! Végül életünk igazi ereje!

2. (Offertorium) beszéd: Hálát mutat az ember

(Erkölcsi beszéd: A hála értéke)

Bev.: A jóság felénk fordulása hálára hangolja az embert. – A „Deo gratias” nem a kuliember hajbókálása, hanem a szeretetajándék lélekbezárasának utolsó csendülése. Azt is mondhatnám, az égi erőt vevő erős embernek hálával induló első megmozdulása. Köszönettel vettem az új erőket és szeretettel lendülök – az új életnek. – Hogyan értékeljük a hála szavát?

1. Tekintsük a szeretet csengésének.

Az emberi élet, mint minden ami a földi életben észlelhető, mástól jött, mástól kap és így fejlődik.

a) Hálás a természet – a természhozás földi szépségének. Ennek a gondolatnak ad költői és szeretetre valló kifejezést a gondos kertész szava: „Uram, hagyd meg még az idén. Körülásom és megrágyázom, talán így hoz majd gyümölcsöt” (Lk 13,9). Az élettelen föld hálájában bizakodik az áldozatos munkás.

b) A hálálkodó ember is – a szeretet érzésével és kifejezésével. Ezt a Mester is igényli. Ezért mondja: „...Nem tízen tisztultatok meg? Hol a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy hálát adjon Istennek, csak ez az idegen?” (Lk 17,17-18).

2. És tartsuk szent kötelességnek, és minden ember vegye tudomásul.

Ha mármost a természet hálás a jósággal szemben, és a Mester is követeli önmagával szemben, vajon milyen legyen az ember?

a) Először legyen hálás – kötelességből. Sohase felejtse Tóbiás dicséretét: „...tántoríthatatlanul megmaradt az istenfélelemben, és élte minden napján hálálkodott az Úrnak” (Tób. 2,14). De állandóan zsongítsa lelkében az apostol szavát: „Szüntelenül hálát adok Istenemnek, miattatok Isten kegyelméért, amelynek Krisztus Jézusban részesei lettetek” (1Kor. 1,4).

b) Másodszor legyen hálás – szeretetből. A Mester Atyjával szemben is hálás. Ezt emeli ki Máté evangélista mondván: „...Aztán fogta a hét kenyeret és a halakat, hálát adott, megtörte és odaadta tanítványainak, a tanítványok pedig a népnek...” (Mt 15,36). Majd az utolsó vacsorát így írja le az evangélista: „Azután fogta a kelyhet, hálát adott és ezekkel a szavakkal adta nekik: „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem” (Mt 26,27). – Ha pedig a Mester lelkét betölti az Atya iránti hálás szeretet, akkor az ember is legyen hálás szeretetből az eget Urával szemben. Az apostol írása gyönyörűen és fokozatos beállításban állítja eléink a hálás szeretet kötelességét, amidőn így ír: „Először is hálát adok Jézus Krisztus által Istenemnek mindnyájatokért, mert hitetekről az egész világon dicsérettel szólnak” (Róm. 1,8). Ezt fokozza ez a szöveg: „Szüntelenül imádkoztatok! Adjatok hálát mindenért, mert Isten ezt kívánja mindnyájatoktól Krisztus Jézusban” (1Tessz. 5,17-18). Ezért nagyságáért való hálálkodás fenséges kötelességét hirdeti. „Hálát adunk Neked mindenható Úristen, aki vagy, aki voltál (és aki eljössz), mert átvetted a főhatalmat és uralkodol” (Jel. 11,17).

Bev.: Így megmutathatjuk, hogy örömmel vettük a jót és bizvást várhatjuk a későbbi áldást.

*

1. (Communio) beszéd: Adj mindent az Istennek!

(Erkölcsi beszéd: Az életkincsek használata)

„Tiszteld meg az Urat vagyondból, és adj neki minden termésed zsengejéből, akkor megtelnek csüreid bőséggel, és túlradnak sajtóid a musttól” (Péld. 3,9-10).

Bev.: Az Isten teremtette világ törvények mozgató erejének hatására pereg. Ezt mindenki látja, és a természettudósok a törvények szabályos rendjét is összeállítják (Newton, Linné, Mendel, Marconi stb.). – És az ember élete? Vajon itt nem felelet-e ez: ezt is törvények irányítják és mozgatják. Ha aztán kielemezzük az emberi életet irányító törvényeket, akkor arra döbbernénk reá, hogy alaptörvényünk, hogy másnak adunk. Ha pedig ezt az alaptörvényt gyökérzetben és feladatban kutatjuk, akkor két tétel áll eléink:

1. Mindent Isten ad használatra.

a) Teremtve reánk bízza a nagy világot. És azért birtokoljuk annak minden értékét és erejét. Az Írás azt mondja? „Íme, nektek adtam minden fűvet, mely magot hoz, a földön, s minden fát, melynek benn a gyümölcsében van fájának megfelelő magva, hogy eledeltekre legyen” (1Móz. 1,29). A birtok-

lás után pedig: uralom alá hajtjuk. Ezt mondja az ég Ura: „Alkossunk embert a mi képünkre s hasonlóságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszó-mászón, mely mozog a földön” (1Móz. 1,26). – Íme, itt is erő érvényt követel az Úr!

b) Kínálva nekünk nyújt. Először földieket. Mindent ad. Otthont. Ez a föld. Táplálékot. Ez a föld termése. Élvezeteket. Ezek az élet adta örömfakadások. Majd nyújt égieket. Erre céloz az apostol mondván: „S mindaz, aki elhagyja értem otthonát, testvéreit, nővéreit, atyját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap és örökségül kapja az örök életet” (Mt 19,29).

2. Ha tehát mindent ad az Isten az embernek, mi legyen az ember válasza? Legyen ez: mindent Istennek adj, hálálkodva.

a) A köszönet és hála lehet azután szóban csengő. Ezt írja elő az Írás imígyen: „Készségesen áldozom majd neked, és hálát adok, Uram, jóságos nevednek” (Zsolt. 53,8). Ugyancsak mondja az apostol is: „Ezért szüntelenül hálát adunk Istennek” (1Tessz. 2,13).

b) De jelentkezék a köszönet és hála –az életben. Erre figyelmeztet a Mester: „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak (az jut be a mennyek országába), aki mennyei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21). Erre kötelez bennünket a tanító Írás: „Igaz beszéd ez, s kívánom, hogy teljes határozottsággal hangoztasd: Akik hisznek Istenben, törekedjenek arra, hogy jócselekedetekben előljárjanak. Ez válik az emberek javára és hasznára” (Tit. 3,8).

Bef.: Íme az igaz ember Istentől vevő és Istennek mindent visszaadó. Ez a lélek törvénye, mely az életszentélyben él és uralkodik. Aki tudomásul veszi ennek hangját és követi ennek parancsát, az boldogan fogja taposni az élet mezsgyéjét.

2. (Communio) beszéd: És mindent visszaad az Úr!

(Erkölcsi beszéd: Isten jósága)

Bev.: Az életmozgások egyik fajtája a körforgás. Milyen módon él a személyek életében jelentkező fordulás, adás, vevés hullámozása?

1. Mindent elfogad az ember.

a) Az egek áradnak, mégpedig adományokban. Minden felfigyelőről és keresőről azt mondja az Írás: „Az ilyen áldást nyer az Úrtól, s irgalmat az Istentől, az ő oltalmazójától” (Zsolt. 23,5). Persze, ezek az Isten-áldások **célt tekintve** mindig lelki kegyelmekben jelentkeznek. Ha azonnal látom a javakat, akkor elfogadja az ember. De fogadjuk el akkor is, ha keserű poharat kínálnak. Ezek is orvosságként hatnak és lelki értékeket szolgálnak.

b) De ég felé hálálkodó az ember (ima, áldozat). És ezeket elfogadja az Isten. Ezért rendeli Mózes: „Mindabból, amiből tizedajándékot kaptok, hozzatok az Úrnak s adjatok Áron papnak” (4Móz. 18,28).

2. De mindent visszaad az Isten.

Ámde ég és föld áldás és hála forgása nem egyetlenegy körforgás és azután elcsendesedés. Ez – perpetuum mobile.

a) Állandó az Isten áldó szeretetének áramlása. Figyeld csak az Írás szavát. Itt állandó áramlásról van szó. „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24). – A bűn fölötti uralom is állandóságot mutat. „A bűn ugyanis már nem lesz úrrá rajtatok, mert nem törvény alatt, hanem a kegyelemben éltek” (Róm. 6,14). – Végül a rendíthetetlen országa is állandó isteni áldást akar jelenteni. „Mivel tehát változhatatlan országot nyertünk, legyünk hálaadás és szolgáljunk Istennek tetszően, tisztelettel teljes félelemmel” (Zsid. 12,28).

b) De ha állandó az Isten szeretetáramlása, akkor állandó legyen az ember hálálkodása is. Jézus maga is ezt mutatta égi Atyjával szemben. Ezért olvassuk: „Jézus akkor fogta a kenyeret, hálát adott és kiosztotta a letelepülteknek” (Jn 6,11). – Ha pedig ez a Mester lelkülete, akkor hasonlóképpen az ember is ezt tegye. Ezért buzdít az apostol „Mindez értetek történik. Minél bővebben árad ugyanis a kegyelem, annál bővebben áradjon túl a hálaadás Isten dicsőségére” (2Kor. 4,15). Sőt az örök ország dicsőségében is így hangzik a mennyek lakóinak szava: „Hálát adunk Neked mindenható Úristen, aki vagy, aki voltál (és aki eljössz), mert átvetted a főhatalmat és uralkodol” (Jel. 11,17).

Bef.: Isten legyőzhetetlen a jóságban, mert maga a Szeretet. A bűnt végleg megbocsátja, a jótetteket mindig számontartja és jutalmazza. Az isteni Szeretetből mindent elfogad az ember, de Isten iránti szeretetből örökké hálát zengő legyen az ember. Földön és egek világában egyaránt.

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek

A mai Evangélium szövege így szól: „Ismét eltávozott Tirusz vidékéről és Szidonon át a Galileai-tengerhez érkezett, a Dekapolisz területére. Ott egy süketnémát vittek hozzá és kérték, hogy tegye rá a kezét. Félrehívta őt a tömegből, ujját a fülébe dugta és nyállal megérintette a nyelvét, aztán föltekintve az égre, fohászzkodott és így szólt: „Effeta, vagyis nyílj meg.” Tüstént meg is nyílt a füle, megoldódott a nyelve és érthetően beszélt. Megparancsolta, hogy ezt senkinek se mondják el. De minél szigorúbban tiltotta nekik, annál inkább hirdették, s a csodálkozástól magukon kívül, annál lelkesebben hangoztatták: „Mindent jól tesz: a süketeknek visszaadja hallását, a némáknak beszédét” (Mk 7,31-37).

Ennek a szent szövegnek rövid tartalma így szól: a süketnémát meggyógyítja az Úr, hogy élő hangfelvevő és zengő hárfa legyen az élet szerény zarándoka. – Persze ezek a gondolatok sok és sokféle alakban fejtegethetők. Mivel csodatetről van szó, azért egy-két beszédben ezt is érintjük (bár máshol sokat írtunk erről), majd magának a gyógyításnak életéből sok transzponált gondolatot meríthetünk, továbbá felvethető a hit, a kegyelem, az Isten leereszkedésének kérdése... Mindezekről hozunk néhány példát. – Lássuk ezeket egyenként gondolatcsoportokban, majd láncokba fűzöten.

Különálló beszédek

a) alcsoport: Természetes és csodás...

1. beszéd: A természet törvényei és a csoda

(Apologetikus beszéd: Törvény és Törvényhozó)

Bev.: A süketnéma meggyógyításának csodája felveti azt a kérdést: milyen viszony áll fenn **Isten és az állandóságot mutató természeti törvények között?** – Az állandóságot szemmel látjuk. Vetünk, aratunk, kenyeret törünk... Nappali világosság éjszakává sötétedik... Nyáron meleg, télen hideg van...

Mindezekre úgy számíthatunk, hogy állandó törvényekként ismételve visszatérnek... Tehát ismételve kérdezem: mi valójában az Isten és a törvény viszonya?

1. Isten a törvény Ura.

Azt is világosan tudjuk, hogy Isten mindent teremtett. Az Írás is mondja: „Uram, mi Urunk, mily csodálatos az egész világon a te neved!” (Zsolt. 8,2).

a) Azért azt is mondhatnók: az Isten lényege a végtelen Lét. Ő Maga gyökérszerű léte tehát mindennek. Így tehát az **alkotott törvénynek is**. Mégpedig azért, mert a törvény is az Isten teremtménye. Jól gondoljuk át: vajon lehet-e nagyobb a **rendelkezés**, mint a **rendelkező??** Hát még ha a Végtelenről van szó! Parancsolhat-e az **elvont** törvény a **Személyes Végtelennek??**

b) A törvény tehát **engedelmes** hódolója a Teremtőnek. Erről zeng fenséges dalt a nagy művész: „Dicsőít Téged, nagy égi Teremtő, a mindenség nagy szent dala; az ég, a föld s a csillagok ezre s a buzgó keblek imája...” (Beethoven)...

2. De azt is megállapíthatjuk: Isten a történések mikéntjének érvényesítője.

Az események sodrát az Isten irányítja. – Naprendszerek, az élettelen és élők belső törvényeknek hódolnak, de ezek eredete és mozgató hatalma a Végtelen.

a) Leszögezhető ugyanis, hogy ezek egyetemes és **előreszabott kötöttsége** – isteni indítás eredője. – Az ember csak szolgálatba állíthatja Isten küldetése alapján: „Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajsátok uralma tok alá és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28). Az emberi szellem is csak azt uralhatja, amit Isten törvények között megteremtett, úgy munkálkodhat, hogy az Isten indítja...

b) De ami **egyetemesen következetes**, az **egyes esetekben is Isten szuverén irányításából** ered. – A Teremtő személyes ereje szerint lehetséges az erők **érvényének felfüggesztése**. Ez pedig az **aktuális és helyzeti energiák** váltakozása... Lehet ebben rendkívüli felfüggesztő hatónak **céltudatos beállítása**, de minden esetben megvan a Végtelen szuverenitásának személyes döntési lehetősége. – Hogyan kell ezt értelmezni? Erre az Írás szava adja a feleletet: „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). De csakis Nála!

Bef.: Zárószóul újból kérdezem: végül is mi ez a viszony? Rövid felelet ez volna: **Végtelen Úr az Isten és engedelmes a teremtett világ**. – De még fentmaradt az a kérdés, hogy vajon a csoda nem dönti-e meg a természet egyetemes törvényét? Erre is az a felelet: az egyes esetben való felfüggesztés

az érvényt gátolja, de az egyetemes törvényt nem zavarja. Hisz elemi tapasztalat: ha felfüggesztem a nehézkedés törvényét azzal, hogy lábamat alátámasztva meggátolom a leesést, ez a tény nem töri meg, csak jelenlegi érvényben átváltja a törvényt. Ez ugyan csak hasonlat, de az igazság ez: a Törvényhozó a mindent Fenntartó, aki a törvény érvényének is Ura.

2. beszéd: Változatlan-e a teremtmény?

(Dogmatikus beszéd: Az Isten végtelen erő)

Bev.: Az állandónak látszó és mondható világ jegyei között nem tündöklő – a változatlanság. – Lényegében minden mozog és változik. Csak a mozgató erők és törvények látszanak változatlannak. De itt tudni kell: változatlan és változhatatlan – külön fogalmak. Az első a teremtett rend jegye, a második a Teremtő Isten karakterisztikonja.

1. Isten akarata – a tapasztalati élet.

a) Amint előttünk feltárul a világ és szilárd rendszerét mutatja. Teljesen igaz, mert létének gyökere a Végtelen, és így törvényeinek megszilárdítója a Teremtő.

b) De a Teremtő nem lehet kisebb a teremtménynél. Tehát a tapasztalati következetesség nem zárja ki a Végtelen teljes uralmát.

2. Isten akarata a kivételesen pergő élet.

Így azután lehetséges, és az események világában észlelhető az események csodálatos alakulása (gyógyulás, tengeren járás, sok ezer táplálása öt kenyérrel...).

a) A lehetőség gyökere: a mindenható hatalom.

b) A tényleges csodás változás észlelője a személyes, tudatos, szellemi erővel áldott megfigyelő és kutató lemérő ember.

Bef.: Az egész kérdés döntő, jellegzetes vonását az a tény határozza meg: a tapasztalati tények következetessége nem zárja ki, sőt egyenesen feltételezi a Végtelen intézkedését. A Végtelen intézkedés pedig épp a személyiség alapján az adott esetben való döntés szuveritását.

3. beszéd: A csoda és az Isten tervei

(A csoda jellege)

Bev.: Az Isten szuverenitása és személyisége az uralom teljességét hirdetik. Épp azért az egyetemes törvény felett gyakorolt hatalom a személyes Szeretet égi jele. Ebből azután levezethető, hogy az égi Szeretet a felsőbbrendű tervek szolgálatába állítja a csodát. – Mi tehát a csoda belső és lényeges jegye?

1. Sohasem önmagát mutogatja.

Az események lehetnek a törvények szerint pergő és törvények felett érvényesülő hatalomból eredők.

a) A természettörvény ma – a tökéletesebb, kibontakozóbb életet szolgálja. Még a pusztulás is – új életet fakaszt. Íme! Itt is a jobbat szolgálhatja a Teremtő!

b) De a változatos érvény nem álmétkodást kiváltó és kiváltani akaró bemutatás, hanem a felsőbbrendű élettanítás bizonyításának égi jele. Mintha azt mondaná: jelentkezik a személyes Isten, figyeljen fel az isteni ember.

2. Hanem az isteni életet szorgalmazó.

A Teremtő úgy fordul mindig a teremtmények felé, hogy azok a szellemi élet felé sodródjanak.

a) Azért a csoda arra utal, hogy szól az Isten.

b) Azért a csoda arra hangol, hogy hódoljon be az ember.

c) Azért a csoda minden esetben azt akarja, hogy isteni életre hangolódjék az ember. A csoda tehát – a szellemi életszolgálat Isten indította motora.

Bef.: Isten tervei – a teremtmények törvényeinek állandósága, de Isten terve – a rendkívüli hatások létesítése mellett – a felsőbbrendű természetfeletti élet szolgálata.

4. beszéd: Mágia és csoda

(Apologetikus beszéd: Megismerhető jelek kérdése)

Bev.: A primitív emberek és a kultúremlékek egyik érdekes vonáskülönbsége: az első rendkívül

ragaszkodik minden külső és nagyszerű dologhoz, szinte „isteneket teremtő”, a másik pedig erősen hódol a törvények szilárdsága előtt és „Isten-hitet” is pusztít. Az elsőt igen könnyen fogja a mágikus erők észlelése, a másik lelkét kissé nehézkesen és lassan azután hívővé alakítja a csoda. – Mi e kettőnek a jellege?

1. Rendkívüli látszat – lehet mágia.

Láthatók-e az egyetemes törvények felett jelentkező események? A felelet csak igen lehet. – De mi az eredetük?

a) Vagy emberi ügyesség és rendkívüli, ismeretlen erők érvényesítése. Lehet: látási zavar, megfigyelési gyengeség, ismeretlen hatók érvényesítése stb. Itt az ember mutatkozik úrnak a törvények felett.

b) Vagy a gonosz lélek tudatos hatása és tevékenysége. Valójában ez a mágia. Fajai és változatai a pogány vallásokban észlelhetők. Itt a szellemi sátán mutatkozik úrnak a világ felett (Jézus megkísértése).

2. A felsőbbrendű életszolgálat – lehet csoda.

A rendkívüli esemény (süketnéma meggyógyítása) – szeretetből a Mester tette.

a) Először is isteni hatalmának jelzése és meghirdetése. Jól mondják az Írás szavai: „Tudjátok tehát, hogy az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására.” Ezzel a bénához fordult: „Mondom neked, kelj föl, fogd az ágyadat és menj haza” (Lk 5,24). Mindezt pedig azért mondja, hogy igazolja a zsidók beszédét: „Ki bocsáthatja meg a bűnöket? Nem egyedül az Isten?” (Lk 5,21).

b) Másodszor az emberek felfigyelésének isteni jele. „Erre valamennyien szinte magukon kívül dicsőíteni kezdték Istent, és félelemmel eltelve mondogatták: „Csodadolgokat láttunk ma!” (Lk 5,26).

c) Végül az emberies gondolkodásnak istenivé való előkészítése és felemelése. – Gondolj csak a csodás kenyérszaporításra. „Bizony, bizony mondom nektek: Kerestek engem, de nem azért, mert csodát láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből és jóllaktatok” (Jn 6,26). De ennek a szövegnek ez a folytatása: „Ne fáradozzatok veszendő eledelért. Hanem azért, amely az örök életre megmarad, amelyet az Emberfia ad majd nektek: mellette tanúskodik az Atyaisten” (Jn 6,27). Ezt a folytatást pedig úgy kell értelmezni, hogy ennek előkészítése, az erre az étkezésre való felnevelés volt a csodás kenyérszaporítás isteni terve.

Bef.: Ezekből vonható le: mi a mágia és mi a csoda?!...

*

b) *alcsoport: Keressünk kis, külső tényezőket, amelyek nagy és belső átváltozások indítói*

Kíséreljük most meg a külsőn is észlelhető csodák problematikájának áthidalását arra a területre, amelyen a külső jelek sokkal magasabb rendű belső átalakulásnak indító mozgatói. Lehet itt gondolni a szentségekre, de esetleg külső és kisebb jelentőségű lélektani mozdítóokra is...

1. beszéd: A tevékeny Bölcsesség

(Dogmatikus beszéd: Az isteni Bölcsesség)

Bev.: Az Evangélium olvasása nyomán igen sok testvérben megszületik a kérdező gondolat: miért viselte nyomorúságát a szegény süketnéma, és miért állt mellé a meggyógyító Mester szeretete? És ez a kérdés annál égetőbb, minél élénkebben halljuk, hogy az égi Atya mindent előre rendelt és mindent tervszerű bontakozásra indít. „Fuss a gonosztól és a jót keresd, a békességet kutasd és kövesd” (1Pét. 3,11). Továbbá: „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31). – De hogyan illik ebbe bele a szenvedések léte és a csodás gyógyítás kegye?

1. Az előrerendelés isteni akarat – az isteni jók szolgálatára.

Az égi Teremtő a végtelen Erő és Szeretet. Érthető tehát, hogy előrerendelő szava a jóság sugárzása.

a) Előrerendeltetett – a betegség. De miért? Csak az elnyomorodás miatt? Biztosan azért, hogy a testi szenvedés emelője legyen a lélek életének. Maga a beteg is lehet önérték emelő. Elfordul a földiektől és odafordul az égiekhez.

b) De lehet a baj mások szeretetének mozgatója is. A karitás ott dolgozik, ahol nagy a szenvedés (gondolj a missziós telepek áldozatos nővéreire, a háborús „Vörös kereszt”-re stb.).

c) Végül lehet Isten dicsőségének kimutatása eszköze. „Ne fáradozzatok veszendő eledelért, hanem azért, amely az örök életre megmarad, amelyet az Emberfia ad majd nektek: mellette tanúskodik az Atyaisten” (Jn 6,27).

2. A csoda az isteni akaratnak, személyes Szeretetének érvénye.

Ez is szolgálatra való isteni tény.

- a) Az örök Jóság időbeli jelentkezése.
- b) A véges életkereten induló ember felfigyeltetője.
- c) Végül a végnélküli életre hivatás felébresztése.

Bef.: Visszatérek a bevezetés szavaihoz. Miért szenvedett az evangéliumi ember, és miért gyógyította őt meg az isteni Mester? Ráterelte figyelmét az égiekre, és a Mester gyógyító csodája pedig felhívta a figyelmet az isteni Mesterre, rajta keresztül pedig az igazi életre. „...s a csodálkozástól magukon kívül, annál lelkesebben hangoztatták: „Mindent jól tesz: a süketeknek visszaadja hallását, a némáknak beszédét” (Mk 7,37). – Így tevékenykedik – az isteni Bölcsesség.

2. beszéd: Külső jel – belső átalakulás

(Szimbolikus beszéd: Jelek – hatások)

Bev.: Amikor az Isten közeledését keressük, akkor nemcsak a csodás jelek sorozatát várjuk, hanem olyan belsőleg való odafordulást, keresést kutatunk, amely a külső jel nyomán hozott egészen mélyen fekvő lelki átalakulást. – Hogyan hoz belső átalakulást a teremtmények külső jele?

1. A csodákban a külső jel – testi változást okoz.

Mesterünk maga is használ külső jeleket és eszközöket. Megérinti a beteget, reáteszi a kezét, sarat használ, szóval parancsol. De a döntő az isteni erő. A cél – a hitnek erősítése.

2. A szentségi használatnál a külső jel – belső megszentelődést eredményez.

A Mester az egész életre intézkedik és azért az örök élet elnyerésének eszközeit is jelzi.

- a) Víz és ige – a megújulás eszköze.
- b) Kenyér és bor és ige – az ég Urának vételét adó tárgyi eszköze.
- c) Olaj és ige – az erősítés és Szentlélek vételének indító eszköze. Végül is mit hoz mindez? Röviden ezt: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” /Jn 6,54/.

Bef.: Íme így szeret és így vezet az Isten.

3. beszéd: A fülek csodája

(Dogmatikus beszéd: Fides per auditum)

Bev.: Az úr minden erő hordozója és az emberiség hazahívója. De ezt a hangot meg kell értenie az embernek. Főgondolata ennek: életérték kinyilatkoztatásokat ad az Isten. – De mikor értékeli ezeket igazán és helyesen az ember?

1. Ha készséges lélekkel várja...

Az ember jelképe legyen: lehajló a földre – a testiek érdekében, és felnéző az égre – a lelkiek várakozásában. Milyen mozzanatok tár fel az ember lelke, amikor várja az Isten szavát?

- a) Kell odafordulás. Az egekre nézés és ennek a dalnak zengése: „Uram, mi Urunk, mily csodálatos az egész világon a te neved! Hisz az egeknél fenségesebb a te dicsőséged” (Zsolt. 8,2).
- b) Kell felfogás. Ez a helyes hallás és értés. „Akinek füle van, hallja meg” (Mt 11,15).
- c) Kell életelvvé alakítás. Alapja ez a tétel: „Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem? A tanítást, amit hirdetek nektek, nem magamtól mondom, és a tetteket is Atyám cselekszi, aki bennem van” (Jn 14,10). – Időtartama ez az igazság: „Ég és föld elmúlik, de az én igéim el nem múlnak” (Lk 21,33). – Éltető ereje: „Írva van: Nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten ajkáról való” (Mt 4,4). Ennek eredménye, hogy Isten igéje – életfejlesztő. Sőt: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). Így: Isten fiává nemesedés eszköze.

2. Ha elfogadott hitét éli.

Az előző végül is befogadás és életelvvé alakítás. De elégséges-e ez?

- a) Az életelv akkor erő, ha életet fakaszt. Jól mondja Jakab apostol: „Meg akarsz győződni, te oktalán ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

b) Az élet akkor isteni, ha Isten gondolatain indul, kegyelmének erejéből tevékeny és végül az isteni természet alapján átnemesül. Mégpedig így: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Íme, ezek a mozzanatok és hatások váltandók ki a halló fülek „isteni adományából”. Hallja, érti, elfogadja a benne csengő isteni hiten épülő élet szülője.

4. beszéd: Effeta

(Liturgikus beszéd: A keresztség szertartásának egy jelenete)

Bev.: Az emberi fülek és ajkak misztikus érintése és az effeta szavának parancsa a hallás és szólás kegyét hozza. Ezt az érintést és mondást látjuk és halljuk a keresztség szertartásában is. – Mit akar ezzel hirdetni és közölni az Egyház?

1. Legyen beszédes a nyelv.

Az isteni törvény szerint rendszerint beszélővé alakul a fejlődő nyelv. De az Egyház beszélővé teremtő szertartása az élet felsőbbrendű beszédjét akarja megcsendíteni az újjászületett ajkán.

a) Legyen beszélője – az isteni igazságoknak. Persze ennek előzménye – az isteni ige befogadása. Épp azért nyílnak meg a fülek, hogy szólhasson a nyelv.

b) De legyen hirdetője a földi élet értékének és az örök világok felé való törtetés örömeinek. „Lingua euphorica!” – ez legyen a jelszó!

2. De legyen Istent dicsérő az áldott nyelv.

Mint minden, úgy a nyelv is Istent dicsérje. De hogyan?

a) Hirdesse – az Isten alkotta világ szépségét. Itt **részletezni** kellene a fent mondott igazságot. „Dicsérje őt az ég és a föld, a tenger és minden, ami bennük nyüzsög” (Zsolt. 68,35).

b) Hirdesse – az Isten földi fiainak értékét. Itt az embertestvér életének dicsérő szolgálatáról van szó. Jelszó: sohase megszóló rosszat, hanem mindig dicsérő jót mondjunk.

c) Hirdesse – az égi Atya igaz szeretetét. Ez már a szó teljes értelmében Isten dicséret. Ima, ének, beszéd és élet.

Bef.: Mivé legyen tehát az ember? Élő és felfogó „mikrofon”-ná. Vegye és hallja az Isten szavát. De ne elégedjék meg a birtoklással, hanem legyen „élő hangszóróvá”. Zengje lelke és élete a jóság és szépség dicsőségét.

5. beszéd: Csodálatos átalakulások

(Erkölcsi beszéd: A „ma” csodái)

Bev.: És a mai életben történnek-e csodák? A bizonytalankodók kérdése ez. De a hívők lelkének is megforduló ingása... Vannak-e csodák a „ma” világában?

1. Vannak csodák, testi gyógyulások.

Igen sok csoda kíséri az emberiséget.

a) Egyetemes és áldott helyei az „Isten járás”-nak Lourdes, Fatima, Máriaipócs stb., stb.

b) Egyéni csodás isteni beavatkozásokat a mi köznapi életünk igazolja. – Csak itt keresd a csodát; rendkívüli eseményekben felel szavadra az Isten. De még többet – a lelki gyógyulások. Ez azután – igen széles területen észlelhető.

2. Vannak tehát csodák, lelki gyógyulások.

a) Hitből távolállók – megtérése. Ez: Saulból – Paulus csodája stb.

b) A hittel szembenállók – életvégükön való megtérése. Ez: jobb lator csodája stb.

c) A hittől elszakadtak visszatérése. Ez: Augustinusok csodája...

Bef.: Közöttünk jár a személyes Erő, a Szeretet; érthető tehát, hogy csodássá változik előtte az emberi élet.

X

c) *alcsoport: A meggyógyított süket-némával kapcsolatos gondolatok fejtegetése*

Erre a csoda kérdésének átfutóan elméleti és gyakorlati megvilágítása után térhetünk rá. Ennek a csodatettnek megismerése és felolvasása igen jó alkalomnak kínálkoznék arra, hogy transzpozícióval a

fülek és nyelvek lélektani életére és hivatására hívjuk fel a figyelmet...

1. beszéd: Hangok és felfogók

(Erkölcsei beszéd: Az emberi élet indítása)

Bev.: Sokszor vitáznak azon az emberek: kik az élet nagyobb vesztesei: a vakok-e, vagy a süket testvéreink? Mindenesetre izzító a kérdés, de valójában az az igazság: a világ szépségének, vagy a gondolat igazságának befogadása módjában vesztes mind a kettő. Ezért fordulunk meleg részvétellel és segítő szeretettel feléjük, hogy a lélek szeretetével nyújtsunk valamelyes pótlást a sok-sok veszteségért. – De kérdem továbbá: vajon csak a nem hallás csapása-e az Istennek, amellyel a nagy világ és az embervilág hangjai mennek el mellettem nyomtalanul? Mert ne feledd el testvér: Isten hangjai járnak közöttünk, és ezek süketei tartoznak az élet legszegényebb embertestvérei közé. – De milyenek ezek?

1. Jól felfigyelők – a világ szavára.

A „nagyvilág” zaja lélekkapukon zörget, és a lélek hangjait nem hallók azonnal befogadják.

a) Szól – a nagy világ. Beszéde: dal, öröm, multság. Ezek igényeket ébresztenek. Ezekre felfigyelnek a „föld emberei”. Szól – a lélek felé forduló beszéd.

b) Szól – a „kisvilág”. Lélek a lélekhez. – Értelmem. Irodalom. Művészet eszközeivel is. Ezekre felfigyelnek – a lélek emberei. – Ne higgyük, hogy ez alapján rossz. Ellenkezőleg! Mindez Isten terve. Csak arányos legyen a befogadásuk és élvezésük. – De arra figyeljünk, hogy az eltúlzott egyirányúságok és a felsőbbrendű szellemi hangokat „nem hallók” munkája anyagi életsíkra szorítanak. Mindezek a hangok ugyanis a föld mélyéről zúgnak és a föld mélye felé húznak. Figyelni kell mindezen, de a teljesen erre figyelő elveszti halló érzékét – az égiekkel szemben.

2. Mert tényleg igaz az, hogy minél erősebb a földiekre való figyelés, annál kisebb az égiek felé fordulás.

Tételünk tehát lehet ez az igazság: tompák az Isten igéje zengésére. Pedig az égi zengő hangot és isteni melódiát muzsikál. De hol hallhatók ezek a dalok?

a) A természet szent dalában. Dalol az erdő, a rét, a búzatábla. Istent dicséri himnuszában a világ. De ki hallja? Csak az isteni áldással áldott ember, mert a föld embere csak az anyagi érték lemérésének piaci zaját hallja.

b) Az isteni ige egyetemesen zengő énekében. És a kinyilatkoztatás tárgyi együttese és az Isten igéjének megpendítő együttese. „Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105). Erre felel az ember a prófétával: „Áldjátok az Urat, az Úrnak művei mindnyájan, dicsérjétek és felette magasztaljátok őt mindörökké” (Dán. 3,57).

c) Az **egyéni** isteni hívás zenéje. Ez már a személyes találkozás után zendül. Ott, ahol az Istennel találkozik a föld embere (misztikus együttélés). Ezek a dalok – egeből jönnek és egek felé visznek. Ezt hallgatva „Istent hallók”-ká leszünk. „Ki a Fölségesnek oltalmában lakozik, az ég Istenének védelmében nyugszik” (Zsolt. 90,1).

Bef.: Testi fogyatkozásainkat pótolhatja – a tudomány előrehaladása. Pótolja a természet más érzékszerveinek megfinomodásával (érző, tapintókészség finomodás...). – De a lélek eldurvulása, a lélekfülek eldugulása az Isten szavának elcsendülése – élettragédiák kezdete. Imád így szóljon: Uram! Hallva hallja lelkem drága hangodnak örök muzsikáját.

2. beszéd: Az Isten hangjai

(Erkölcsei beszéd: Hol zeng az Isten szava?)

Bev.: Sokszor kérdezi az ember: miért nem szól hozzám az Isten? De aki úgy akarja megfelelni a kérdést, hogy hangzó hangon keresi közvetlenül az Istent, az messze jár attól, hogy hallva hallja az Isten szavát. – Hol szól hozzám az Isten?

1. Dalolva szól a természetén át.

Figyeld csak elmélkedve a természetet s reádobbsz a következőkre:

a) Annak léte az Isten dala. A nagyszerűség, a benne dohogó erő, az állandó előretörés, a bontakozó tökéletesedés, a kemény törvényszerűség – Isten erejének hangoskodása.

b) Annak szépsége – Isten harmóniája. De a belső erő mellett a világ harmóniájának kifelé is jelentkező szépsége – Isten titkos muzsikája... Gondolj csak az erdők, mezők színpompájára... a hajnalpír szírnáryalatára... az éjszakák búbájára... az erdők muzsikájára... Hangzik csendülése költők

dalának... Minden harmóniába csendül, és így engem az isteni harmónia Teremtőjéhez vezet (Beethoven: Dicsőít Téged...!).

2. Beszédesen szól – a kinyilatkoztatásban.

Mindez – a természet tárgyi hangja. Valójában az Isten dala, melyet a világ ajka énekel. Ámde Isten szól személyesen is.

a) Személyét képviselik a próféták.

b) Személyét képviselik az angyali karok.

c) Személyét jeleníti az Egyszülöttje. – „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a minden-ség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid.1,1-2).

d) És végül a Mester Személyét képviseli az Egyház. „... „Ha pedig az egyházközösségre sem hallgat, vedd úgy, mintha pogány volna vagy vámos” (Mt 18,17). – Így szól az Isten a kinyilatkoztatásban. – Ezek a beszédek alapjában égből jönnek, de emberélet szolgálatára kopogtatnak. Ezért mondja az apostol: „Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya én bennem? A tanítást, amit hirdetek nektek, nem magamtól mondom, és a tetteket is Atyám cselekszi, aki bennem van” (Jn 14,10). Épp ez magyarázza ezt az ígéretet, amelyet az isteni szó alapján élőkről mond az Írás: „Boldog az az ember, aki az Urat féli, és parancsaiban nagy tetszését leli! Hatalmas lesz a földön ivadéka, az igazak nemzedéke áldott leszen, dicsőség és gazdagság lesz házában, és igazsága mindörökre megmarad” (Zsolt. 111,1-3).

3. Közvetlenül szól – a lelkünkben.

De bármilyen indító és magával ragadó lehet a természet és az isteni kinyilatkoztatás szava, mégis legközvetlenebbül a lélek belső világában szól az isteni beszéd.

a) Az első mozzanatban előkészítő. Mégpedig arra hangol, hogy készségesen fogadjam a kívülről jövő (természet, kinyilatkoztatás) isteni szavát.

b) Azután bensőmben szól és arra indít, hogy egyéni életem az egész világnál több és azért az Isten szeretetének igazi tárgya. Szól hozzám, beszél hozzám és fiaként Hozzá kapcsol. Ez már misztikus és aszketikus életkapcsolat, de valóság és isteni élet.

Bef.: Ismétlem a kérdést: néma-e az Isten? Beszélő, daloló, hívogató; csak hallja és kövesse az ember!

3. beszéd: Az emberi lélek megnyilatkozása

(Erkölcsi beszéd: A lélek munkája)

Bev.: A fizikában közismert törvény: a rezonancia törvénye. Ezt egybecsengésnek is mondja. A zenekarok kezdő muzsikája előtti egybehangelésben tapasztalhatja az ember.

1. Felfog a lélek.

Az első mozzanat: kapunyitás, amely nyomán a lélekbe száll a kívülről jövő lélekébresztő melódia. De mit végez a lélek?

a) Beveszi és a lélek mélyén raktározza.

b) A raktározottakat ébresztgető hangokká változtatja.

c) Az ellentétes hangokat kikapcsolja.

d) Végül lélekszentélyét az égi hangok dalos otthonává alakítja.

2. De az igazi érték most következik. **Az isteni hang nem marad égi kincs, hanem hozzáhangolódik az emberi élet.**

Ez már a második és értékesebb mozzanat. – Miben áll?

a) Az első lépés: a hozzáhangolódás. Amit az isteni hang diktál, arra hangolja önmagát a lélek.

b) A második lépés: ugyanazt az életdalt muzsikálja. Magának... Mások nak...

c) Végül a harmadik lépés: ehhez igazodik az élete. Ez már a legnagyobb és legértékesebb. Tevékeny lesz az élet. Ha tehát kegyelmi behatás a kopogtatás, befogadás és otthontalálás, akkor istenivé alakul az élet, és így Isten fiává leszen az ember. Jól mondja és boldogító ígéretként ígéri az apostol: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). Sőt fokozni lehet ezt az átalakulást olyan fokban, hogy ennek az életnek teljes kibontakozása ezt az eredményt adja: „...eléje siettel a boldogító áldással, fejére drágaköböl koronát helyeztél” (Zsolt. 20,4).

Bef.: Mi tehát a lélekrezonancia az égi hangra? Felfogókészség és isteni élet. Ennek pedig eredménye: „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa” (Zsolt. 91,13).

4. beszéd: Az isteni hangok hivatása

(Erkölcsi beszéd: Miért szól az Isten?) (A 3. beszéd más formájú átírása)

Bev.: Kérdéssé tehetem drága lelketek előtt, vajon miért keresi az ember a zene, a dal gyönyörűségét? Vajon az-e teljesen a cél, hogy gyönyörködjünk az akkordok szépségében? Vagy az is, hogy hozzá idomítsuk életünket? – A pogány Orpheuszról azt írják, dalai megindították a köveket... Hát az Isten szava és dala?

1. Nem pusztá megismerés és gyönyörködtetés.

Igaz ugyan, hogy az Isten szavának teremtő ereje a jóság és szépség, az igazság és szeretet sugárzása; így tehát gyönyörködtető is. De ennél több a hivatása. Mégpedig azért több, mert a világ lakójául **szellemi lényt** állított be, akinek élethivatása magasabb a befogadásnál, mert életcélja – a kibontakozás és tervszerű akarattal pergő kiteljesülés.

a) Az öröm és gyönyörűség lehet eszköz. Látszólag kielégít, de valóban igényfokozó. Még a bűnös öröm is felfokozást kíván. És ha nem megy, mint ahogyan nem megy, akkor vagy összeomlik, vagy magasabb régiókba lendül.

b) De ennek birtoklása a felsőbbrendű öröm és gyönyörvágynak ébredése. A föld minden öröme múlandó. A lélek igénye pedig – végnélkülien töltekező. – Hol van ez? A föld forrásaiból nem csörgedezik, hanem az isteni vizek mélységeiből hörpinthető. „Mindaz, aki e vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé” (Jn 13 és 14).

2. Hanem lélekindítás és életteremtés.

Az ember tehát a föld ura és központja. Isten így rendelte. „Meg is teremté az Isten az embert; a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27). Végül pedig az örök élet várományosa. Krisztus Urunk ezt ígérte: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meghal, élni fog” (Jn 11,25). Mindebből kettő következik:

a) Az isteni hang hivatása a lélek szellemiségének ébresztése. Már maga az isteni életre ébredés égi érték. Mégpedig azért, mert a figyelmet a földiektől az égiek felé fordítja. Valósággyá teszi önmagában a János apostol közölte isteni mondást: „Bizony, bizony mondom nektek, aki igémet hallgatja és hisz annak, aki engem küldött, örök élete van és nem kerül ítéletre, hanem már átment a halálból az életre” (Jn 5,24).

b) A felébredt szellemi élet kitermelése. A felébredt ember isteni úton akar haladni. Ezt az indulást szépen jelzi Illés próféta életéről szóló Írás: „...maga pedig egy napi járásnyira beméne a pusztába. Miután beért s egy borókafenyő alá leült, azt kíváná magának, hogy haljon meg. Így szóla: Elég volt, Uram, vedd el életemet, mert én nem vagyok jobb, mint atyáim. Majd lefeküvék és elaluvék a borókafenyő árnyában. Ekkor íme az Úr angyala megérinté és azt mondá neki: Kelj fel s egyél. Odatekinte s íme egy hamuban sült lepény és egy edény víz volt a fejénél; evék tehát és ivék s ismét elaluvék. Ekkor másodszer is eljőve az Úr angyala s megérinté és mondá neki: Kelj fel, egyél, mert nagy út vár rád. Ő felkele, evék és ivék s ennek az ételnek erejével negyven nap és negyven éjjel méne, egészen az Isten hegyéig, a Hóreb-ig” (3Kir. 19,4-8). – De az indulás után is állandó Kenyér kell. Ezt pedig így ígéri a Mester: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én feltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). – Végül pedig az egész élet átnemesedése szükséges. Ezt pedig ilyen formán jellemzi az apostol: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Végül mintegy eredmény lép lelkünkbe ez az igazság: daloló hangon szól az Isten, hogy örömet váltva lelkünkben, isteni életet alakítson hangja nyomán az ember.

5. beszéd: Isten szava és az ember hite

(Erkölcsi beszéd: A hívő ember)

Bev.: Az Egyház egyik legnagyobb szentjéről, Ágoston püspökről írják életírói, hogy két módon hallotta Isten hangját. Előfordult ifjúkorában a küszködő lelkiismeret ítéletében, majd megtérése kezdetén az Írásra célozva: vedd és olvasd mondat hangjában. A lelkiismeretre hallgatott, és Isten szent szövegét olvasva az eredmény ez lett: az Isten szentjei közé emelkedett. Hogyan száll az én lelkembe az Isten szava?

1. Hangzik az égi szó.

Az Isten szavát isteni küldöttek hirdetik.

- a) Hirdet – a tanító Egyház szava.
- b) Hirdet – a küldött lelkipásztor hangja.
- c) Hirdet – a családi szentély. Mindezekre mi legyen a felelet? Egyszerű készséggel ez a sámueli mondás: „Szólj, Uram, mert hallja szolgád” (1Kir. 3,10). Ilyen lélekben otthont talál az isteni Magvető, és jól megdolgozott televényt az isteni ige.

2. De ennek végzése után valóra kell válnia annak a második mozzanatnak, amely így szól: **ébredjen az isteni hit.**

A halló ember lélekbe fogad, de az elvetett mag életet követel és terméshozamot ígér. Mit tegyen tehát az ember?

- a) Készítse porhanyóssá lélektalaját. Ez a bűnbánat.
- b) Fogadja be és istápolja az elszórt magvakat.
- c) Termelje isteni étletté az emberi életet. Mindig szem előtt tartandó ez a két isteni ígélet: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). „Bizony, bizony mondom nektek, aki ígéletet hallgatja és hisz annak, aki engem küldött, örök élete van és nem kerül ítéletre, hanem már átment a halálból az életbe” (Jn 5.24).

Bef.: A befejezésre maradt az én egyéni életem lemérése. Gondoljunk vissza a mondottakra: hangzik az isteni szó, és ébredjen az isteni hit. Most azután kérdezve kérdézem: hallgatom-e a hitet és hitet fakaszt-e bennem az isteni szó? Bármilyen legyen is a felelet, mindenesetre szülessék meg a helyes ígélet: hittel fogadom és étlettel erősítem az Isten ígélet!

6. beszéd: Halló fülek és csengő nyelvek (Erkölcsei beszéd: Az igazi hallók élete)

Bev.: Ha kissé elmerengve gondolkozik az ember, akkor azonnal kérdéssé, problémává nő a nagy világ és a kis életmozzanat minden jelentősége. – Nem térek ki a világlét eredetének, a természet milliányi csodájának, a mag csírahajtásának és terméshozásának, az emberi élet ezernyi fejtegetésére. Legyen ma elég – az Evangélium történetének egyszerű felvetése. Ebből is tanulunk és életet nemesítünk. Mi történik lelkünkben, ha egyszer mi is hallókká válunk?

1. Hallva halljuk – Isten szavát.

a) Az egyszerűen földhöz láncolt ember azt hiszi, hogy kétféle állapot van a földön: a hangok hangzása és a zajok egyvelege. Ezért fülei csak ezek befogadására alkalmasak.

b) Pedig az Úr hivatkozik is arra, hogy vannak másfajta fülek is, amelyről így szól a Mester: „Akinek füle van, hallja meg!” (Mk 4,23). Ha megfigyeled a legnagyobb csendben a tudomány szülte rádió működését, hogy szól a mérhetetlen hang a csend birodalmában is. Csak szerkezet kell, hogy felfogja az élet és művészet szent szavait. – Ha pedig arra finomítod lelked hallószerveit, hogy Isten szavát is szelektáld (kiválaszd) és hallgasd, akkor olyan szent munkát végeznek, amely templommá alakítja az egész világot, ahol minden mondatból kicsendül az örök himnusz: „Szent, szent, szent a seregek Ura Istene!” – Ezt a lélekfelkészülést kell kiesdeni. Ez az „effeta” kegye. Ez az új életteremtés szent dalának felfogása. Ez az égi szférák dalának rádiója. Röviden így: szól az Isten, és hallva halljon az ember! De csupán ez az eredménye?

2. Csengő dallal hirdetjük Isten nagyságát.

Mert a halló fül nem zárja magába a fenséges életmuzsikát.

a) Az igaz, hogy élvezve élvez. De ez jól van így. Azért dalol a madár, hogy élvezze az ember is. Azért zeng a citera, hogy öröme vagy érzésre hangolódjék az ember.

b) De ennél többet is szolgál a dal. Az ember azért hallgatja, hogy magában étletté teremtse annak bűbájós akkordját. Figyelni kell arra, hogy az ember állandóan önmagát teremtő és tökéletesítő művész. Minden belépő akkord az épülő lélekpalota finom alkatrésze. – Azután arra is reálép az ember, hogy mások számára a nyelv útján hangokra fogva kottákra írja. Mégpedig azért, hogy velük együtt dalolva dalolja az Isten dicséretét. Ebben az együttesben szerepet talál a saját életének istenivé hangolása, de szerepet talál más embertestvér felhangolása is. És így életkoszorúvá alakul az egybecsendítetek sok-sok lélekdalosa. Minél nagyobb a kar, annál nagyobb az egybefogó értéke.

Bef.: Íme a fületeken át belép a világ, de a lélek fülein át belép az Isten. És? A nyelvet megindítva daloló lesz a hang, derűs az élet. Egrésztt magad felé és az embertestvér felé lélekteremtővé, Isten felé pedig örök dicsérővé válik az ember. Röviden: emberből angyal lésszen, ki citerával, dallal és himnuszszal zengi Isten dicséretét.

6/a. beszéd: Fül és nyelv

(Erkölcsei beszéd: A jól halló ember élete) (Az előző beszéd más változata)

Bev.: Görög tudósok vitája volt: mi az istenek legnagyobb ajándéka? Az érzékszervek, mert segítségükkel megszólaltatjuk a természetet, és megszólalunk világ, ember és Isten felé. – Ma két érzékszervünk megnyitásának csodájáról szól az Írás: mit akar közölni velünk?

1. Hallja az ember a természet és az Isten szavát.

- a) Természet.
- b) Ember.
- c) Isten. Így lesz Isten angyala.

2. Szól az emberről és dicsőíti az ég Urát.

- a) Természet: Istent dicsérő.
- b) Madár-testvér: Istent dicsérő.
- c) Ember: Istent dicsérő. Istent magasztaló. Így lesz Isten angyala.

Bef.: Miért hangzott mindez? Azért, hogy megvalósítandó feladattá legyen drága éltetekben, hogy a földi éltetekben is Isten angyalaivá, helyesen halló és dallal, énekekkel dicsérő angyalaivá legyetek az Úrnak.

7. beszéd: A hangok megértése

(Erkölcsei beszéd: A hangok befogadása és értése)

Bev.: A „Dzsungel könyv” meséi között szerepel, hogy az állatok titkos jelhangokon érzékeltetik, hogy szeretik egymást és segítenek egymáson. – Lényegtelen, hogy a mesék világa színezzé széppé ezt a gondolatot, de annyi tény, hogy az állat panaszhangja, segítő, kérő hangja, vagy boldog tavasz madárnépeinek gyönyörű dala gyakran üti meg az ember fülét. De nagyobb kérdés, vajon a személyi életraggal áldott lények – ember, angyal, Isten – hogyan érintkeznek egymással?

1. Ember szól az emberhez.

Így tehát ember hallja és érti az embert. De mit hallunk embertestvérünkötől?

a) Egyesektől csak a föld dalát. Ezek az élet „Tannahüserai”, az örömök, a hatalom Krózusai. De ezek a bibliai „csereplábu” emberi bálványok unokái.

b) Másoktól az ég visszhangját. De bármilyen is a hangfelvétel, minden esetben a testvérszemély beszél a testvérszemélyhez. – Csak egyre ügyelj ember! Az első embercsalád Káin hangjára ne hallgass, hanem az Ábel beszédjét fogadja be a füled.

2. Angyal szól az emberhez.

Következőleg ember hallja az „isteni küldött” titkos hangját. Lehet ez más és más...

a) Lehet ez: fizikailag észlelhető (Gábiel, Ráfael küldetése). Az Írás így ír erről: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhez. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,26-28). – Majd máshol: „Tóbiás erre kiment és találkozott egy viruló ifjúval, aki felővezve és mintegy útrakészen állott ott... Hiszem ugyanis, hogy az Isten jó angyala kíséri, aki jól elrendez mindent, ami vele történik, úgyhogy örömmel fog visszatérni hozzánk” (Tób. 5,5 és 27).

b) Lehet ez lélekhez szóló őrangyal, sugalló angyal. Sőt idekapcsolható a szentek egyessége alapján hozzánk fűződő szenvedő és diadalmas Egyház.

c) Sőt – a „halál angyala” is. Ez is mindenkihez beszélő. Most még intó és figyelmeztető. A valóságban élénk álló halál perce pedig ítéletre vivő. Angyalok szavával éltél, angyali kísérettel éled örök életedet!

3. Isten szól az emberhez.

Következőleg ember hallja Isten hangját. De hogyan halljuk és mit hallunk Istentől?

a) Hogyan halljuk? Vettük a lélek természetes hallószervét. Figyelj csak! Tárgyilag hall a lélek. Felfogja a titkos jónak hangját. Ezt mindenki birtokolja. Legfeljebb eldurvítja a lélek rezonátorát.

b) Vettük az Isten áldotta kegyelmi értés csodáját. Ez a hit kegyelme nyomán emelkedni, majd megszentelt lélek ajándékát gazdagítani fogja. Ezt mindenki veheti. Legfeljebb eltékozza.

c) Vettük sokan a nyelvértés égi karizmáját. Figyelem! Ez kivételes kegy. De kaphatjuk az Úrtól!

Könyörögj érte!

Bef.: Mennyi hang, mennyi hívás, intés, csalódás, csábítás kopogtat drága lelked kapuján. – Szellekció! Ez a jelszó! Válogasd ki Isten szavát és hozzá idomítsd isteni életedet!

8. beszéd: Miért rezonál Isten szavára a lélek?

(Dogmatikus beszéd: Isten és ember egybecsendülése)

Bev.: A Zsoltáros kiáltása ezerszer ismétli: Hozzád kiáltottam, hallgasd meg az én szavamat! – De a felkiáltó ember visszhangot vár. Még a kösziklától is! Még az embertől is! – Milyet vár a Mindenható Istentől? Röviden ez a felelet: olyant, amely egek áldását adná és harmatozná a földre. De ismét kérdés merül fel ebből is, vajon miért is igényeskedik ennyire Isten után az ember? És miért rezdül lelke az égi visszhangra?

1. Belőle jöttünk.

Értelmezzük csak ezt a tételt. Hogyan függünk az Istentől?

a) Létünkben. Ez a teremtés ténye. „Majd mondá: Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26).

b) Lényegi közösségben. Ez az isteni kép más birtoklása.

c) Közösségben élünk. Természetfeletti kegyelmi lényegben. Szent táplálékunk erejében.

2. Hozzá megyünk.

Ez a hozzátartozásnak ténye. Mozzanatai így fejtegethetők:

a) Hozzá tartozván Vele élünk az élet minden mozzanatában. A földi élet ugyanis zarándoklás. Bevezető szakaszban, a mostani életben a földön keressük és akarjuk bírni az ég Urát. Íme! Hozzá megyünk!

b) Vele élünk az örök élet teljes felvirradásában. Itt már célbafutásról van szó. Arról, amelyet így ígér az Úr: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Arról, amelyet így valósít a Mester: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: A véges személy, az ember – az Isten képe. Hasonlatosságban – isteni az ember. Kibontakozásban Felé gravitál az ember. Végérvényben Vele él az ember. Mi tehát a rezonancia gyökere? Az örök gravitáció az örök Személy felé.

9. beszéd: A lélek-rezonancia megindítása

Bev.: A természetes élet zörejét, zaját és hangját felfogja az ép és egészséges fülkagyló. A hang megismerése és a gondolat felfogása már titokzatos munka (rezgésből – gondolat). – De a természetfeletti életigék felfogásának alapzata, történése és módozata az emberi élet legnagyobb problémáinak egyike. – Mi a kezdet és mi az állandó biztosíték?

1. A keresztségi „effeta” kegyelemvétele.

Ez a kezdet. A természetes ember hallása... Mit hall? Az Isten megemelő szavát. Az Isten kinyilatkoztató beszédét. Az Isten megszentelődésre hívó hívogatását. – De miért hall? Hogy tudjon. Hogy értsen. Hogy éljen.

2. Az állandó Isten-ajándék lélekbe áramlása.

Ez a folytatás az állandó feszülésben tartás gyökérzete. A felnövekedő emberhez mindig szól az Isten (szülők, nevelők, lelkiismeret stb. stb.). De ennek felfogását erősíti a segítő és a megszentelő kegyelem. Az Isten szava nyomán cselekvő embernek állandóan finomabban felfogódik az Isten hangja. A finomabb lélek az isteni élet, A legtitkosabb és legkisebb hangra is rezonál (szentek példája!).

Bef.: Az egyik a természetfeletti képességet, a másik a természetfeletti hitre hangolódást biztosítja. Így lesz Istent halló az „effetát” vevő ember!

10. beszéd: A felfinomodott érzékszervek munkája

Bev.: A természetfeletti szférában valósul...

1. Hallja – az Isten szavát.

2. Látja – az Isten közelségét.

3. Hirdeti – az Isten dicséretét.

4. Éli – az Istennel való kapcsolódás életét.

Bef.: Ezek a kegyelem csodái. Metamorphosis vitae!

11. beszéd: Ha Isten sugallatából szól az ember...

1. Akkor lélekincsekről énekel.

2. Akkor Isten dicséretéről dalol...

12. beszéd: Az örök rezonancia diadalhymusza

Bev.: De diadalt ülhet-e az a titkos rezonancia, amellyel az ember az Istenhez fonódik? A felelet kettős vonalon adandó. Van-e ilyen diadal a földön és van-e ilyen diadal az örök életben?

1. Földön az isteni élet.

Például: a szentek. Követője: igénytelenségem.

2. Túlvilágon a boldogult lélek.

Zarándoklat után – a hazatérés dala. Küzdelmek után – az örök triumphus diadala.

Bef.: Mind a két helyen ez a döntő: hallom Isten hangját és zengem az „Imádunk Téged, nagy égi Teremtő” mottóján Beethoven énekét.

13. beszéd: A lélek megnyilatkozása

Bev.: Csodás események ismétlődéseit tárja elénk az Egyház fenséges szertartása. A keresztség lélekalkító csodáját csendíti meg az effeta, a nyilatkozzál meg hangot, és várva várjuk, hogy a szóra megnyílják a fül és beszédre oldódják fel a nyelv köteléke. Nagyon természetes, hogy itt a lélekújászületés szent pillanatában lelki megnyilatkozásról van szó. Meg kellene nyílniuk a füleknek az Úr igéinek hallására és le kellene hullniuk a nyelv bilincseinek az Isten igéjének hirdetésére.

Kérdezve kérдем, vajon a mi életünkben valóra vált-e ez a csodás felkészülődés? Vajon a Megváltó elgondolása szerint hallók-e füleink? Nem emberi, természetes hallásról van szó. Erre való készséget a Teremtő szeretetéből vettünk. A Lélek szavainak a befogadása a kérdés. – A természetes hallás befogadja a világ hangjait. Föld dübörgését, patakok zúgását, madarak énekét, az ég zengését, az ember dalát, beszédét, muzsikáját... Ezek az élet szépségeinek a beköszöntései. De belépnek olyan beszédek is, amelyek Isten, ember ellen szólnak. Durvák és megszólók, sőt egyenesen rágalmazók. A fülek megnyilatkozása azonban nem ezek hallására adatott. Nyíljék meg a fül az Isten igéjének a befogadására. A jó befogadására, amelyek az Írás szavaiból, az Evangélium hirdetéséről csengenek. De akkor is, ha olyan nehéz parancsokat hirdetnek, amelyek teljesítése áldozatba kerül. Aki erre is kész, az áldását vette annak a csodának, amely alkalmassá tette az Isten igéinek hirdetésére. – Az ember egyik legkiválóbb ajándéka, hogy szólni tud a szónak erejével. Lát, hall, felfog, érez és mindezt a szó muzsikájával kifejezi, másokkal közli és így a belső világnak külső hírnöke létszen. – De a nyelv igen sokszor túlzottan sokat szól és beszél, különösen akkor, ha mások hibáiról van szó. A megszólás és a rágalom olyan könnyen csúszik ki a szájon, hogy szinte érthetlenné lesz az ember előtt a sok gyalázás és megalázás fürtelem-ereje. Van az emberben az önfelmagasztalásból valami; sőt ez a feldicsérés attól sem riad vissza, hogy mások becsülete árán emelkedjék. Az ilyen nyelvre bilincsek rakandók, mert itt az elnémulás jobb, mint az áradó szónak a hatalma. – De a nyelv kötelékeinek feloldása akkor lenne való, ha az Isten igéinek, az Úr dicséretének és az embertestvér emelésének ígét hirdet. Ez a csoda annál nagyobb lenne, minél inkább átéreznők, hogy ilyen módon a mindig jót hirdető angyalnemzedékhez hasonulna lelkünk. Gondoljuk el, milyen szép az a lélek, akinek a szája mindig a szépet és a jót hirdeti. Ilyen ember kiemelkednék az embertömegeből és belenőne az angyalok földi seregébe. Ez volna a nyelvek megoldásának szent csodája.

Bef.: Keresztelésünk szent szertartásában felcsendült az „effeta” áldást könyörgő szava. Kérdezve kérdezd: vajon életté lett-e benned ez az égből szálló áldás? Vizsgálva vizsgáld, vajon a keresztség eltörölhetetlen jegyének mellékvonalaként megmaradt-e benned ennek az áldásnak hatása? Mindezt magad tedd! Eredmény az lesz, hogy életemen fogod érezni az Úr csodájának szent beteljesülését.

d) alcsoport: Beszélni lehetne azután a hangok értékétől megfosztottakról

1. beszéd: Akik előtt néma a zengő harmónia

(Erkölcsei beszéd: A süketnéma lélektartalma)

Bev.: Lélektani kérdést lehetne felvetnünk. Milyen azoknak lélek-tartalma, akik előtt néma a zengő élet harmóniája? Üres és tartalmatlan?

1. Túlérzékeny gyanakvó – ha csak földi vonatkozásokra ügyel.

Az élet dala, a gondolat muzsikája idegen azok előtt, akiket a hangok felfogásától megfosztott az élet. Sőt tehertételeik is vannak.

a) Gyanakodva hallgatják, azaz feltételezik, hogy róluk beszélnek.

b) Bizalmatlankodva sejtik, hogy rosszat szólnak.

c) Így fájdalmat éreznek, hogy sértést szenvednek.

d) Irigykednek azokra, akiket ettől a kincstől nem fosztott meg az élet. – Így fejtődik ki – a „Minderwertigkeitsgefühl”.

2. De boldog és kielégített, ha Isten szavára figyel.

a) Isten az érzékszerv hiányát is pótolja.

b) De az Isten szavát minden ember lélekkel felfogja.

Bef.: Halljad az Istent, és telített lesz a lelked.

2. beszéd: Akik magukat fosztják meg – Isten hallásától

(Erkölcsei beszéd: A lélek hangjára nem figyelők)

Bev.: Füllel a hangok felé fordulunk, hogy befogadjuk mások lélekmuzsikáját. – Isten szavát is keresi a halló!

1. Bezártad füleidet magad!

2. Elzárta füleid útját az Isten.

Bef.: Nyissuk ki tehát hallásra füleinket!

3. beszéd: Hogyan némítható el az Isten hangja?

(Erkölcsei beszéd: A rosszakarattal nem hallók!)

Bev.: Élő hangszóró az ember.

1. Némává teheti – felkészületlensége.

2. Némává büntetheti – az Úr visszavonulása.

Bef.: Készséggel álljunk a jó szolgálatába!

4. beszéd: Hogyan nyitható meg a lélek füle?

Bev.: „Effeta!” – mondja Krisztus a süketnek, hogy halljon. „Effeta!” –mondja az Egyház a kis gyermeknek, hogy halljon. Az első „effeta” a füleket nyitja meg, hogy a finom hanghullámokat felfogja, a gondolatokat ébressze. A keresztségénél hangzó „effeta” pedig a lélek megnyitását akarja jelképezni, hogy a legfinomabb szellemi hatásokat tudja megérteni és felfogni a keresztyén ember. – Erre a megnyilatkozásra, erre a nagy hallásra igen nagy szükség van. Aki hall, az sokkal többet ér annál, mint aki nem hall... Az emberek tömege két nagy részre osztható. Alsófokú és felsőfokú emberre. Talán azt is szabad mondanom: olyanokra, akiknek nincsen érzékszervük a szellemi dolgok hallására és olyanokra, akik ilyen érzékszervvel bírnak. – Kérdezzük magunktól: vajon melyik csoportba tartozunk?

1. Az egyik csoport csupán az anyagi világ javait tudja értékelni.

Ezek csak akkor hallanak, ha arról van szó, hogy valami szórakozás ígérkezik, vagy ha valamiféle anyagi jó kínálkozik osztályrészül. Amikor a pénz csörgését hallják, akkor megnyílik a fülük. Ezek odatapadnak az anyaghoz. Minden érdekük a durva anyagi világ.

a) Durvák ők maguk, durva dolgok iránt bírnak csupán érzékkel.

b) Mikor ezek meghallják az Evangélium szavait, amely sokkal finomabb, amelynek alapcsengése mégis csak az, hogy felülemelkedni az anyagi világ fölé, hogy a boldogság a tiszta, a szeplőtelen léleknek Istennel való kapcsolódásában van, akkor ezek az emberek mint süketek állnak meg, hallván

nem hallanak, mert nincs érzékük a szellemi dolgok iránt.

2. Ezek ellentéte az az ember, akinek lelkét megnyitotta az „effeta” igéje.

Ez a második csoport a szellemieket is értékeli. Az a keresztyén ember, aki a keresztségben elhangzott szót: „effeta” az életben úgy iparkodik értékesíteni, hogy mindig arra törekszik, hogy lélekben kifejlessze érdeklődését a finomabb dolgok iránt.

a) Ezek az emberek mérhetetlenül felette állnak az előzőknek. Ezek érdeklődéssel hallgatják az Úr Evangéliumát, ezek a hitben finom szellemi beszédet hallgatnak, olyan beszédet, amely megfelel az ő lelkük igényének.

b) Mikor ők azt hallják, hogy nem a világ javai az igazi értékek, – hiszen múlandók –, hanem a lélek kifejlesztése, amikor ők azt hallják, hogy az Istennel kell szoros lelki viszonyt létesíteni, hogy nem állhat magában elszakítottan a legfőbb szellemi jóktól, akkor megérik, hogy a lelküknek megfelelő hangot hallanak. Így lesznek Isten felé induló lelkek, akik befogadják az Isten igéjét. Virágként nyílik meg a lelkük, hogy harmatot fogadjanak be.

Bef.: A mi életünk első napjaiban felhangzott egy „effeta” szó, és ehhez megfelelően tanítottak is minket felemelkedni az anyag fölé és az Istennel akartak kapcsolatba hozni. – Ha nem indultunk meg és elzártuk füleinket, süketé tettük magunkat, akkor új „effetára” van szükségünk. Arra, hogy legyen érzékünk a vallás magasztos dolgai iránt. Hallván halljuk!... Higgyük el, hogy az Úr Jézus kegyelme lehull reánk is, szellemileg süketekre, kik az élet útjait járjuk, és ha mi legalábbis vágyat keltünk magunkban, akkor meghalljuk az Isten szavát: „effeta!” Nyilatkozzál meg!

*

e) *alcsoport: Szólni lehetne továbbá a helyesen szóló emberről*

Hiszen azért oldódik az ember nyelve, hogy Isten dicséretét dicsérve zengje!

1. beszéd: A nyelv ajándéka

(Erkölcsi beszéd: A gondolatközlés eszköze)

Bev.: Az égi Atya ajándékszórása között egyik igen értékes kincs a nyelvnek ajándéka. Igaz, hogy egyszerű eszköz, de a szellemi életnek, gondolatnak, a belső világ szentélyének kifejezője és a léleknek Istenhez való felemelője. – Nézzük csak, valójában mi az Isten adta nyelvek ajándéka?

1. Gondolatok közlője.

Kettős vonalra terjed ki.

a) Személyi létünknel fogva embertestvér felé közli a lélekszentély gondolatait.

b) Személyi létünknel fogva az Isten felé küldi belső gondolatait, imádását és hálálkodását. Röviden: a személyi élet közlekedésének eszköze.

2. Isten dicsérője.

Itt már a végső életcél területére lépünk. Amint az ember léte alapcélban Isten dicsérete, így minden életrengés is Isten dicsérete.

a) A földön daloló himnusszal és bontakozó étellel dicséjük az Urat.

b) Az égben pedig a kegyelem erejével kiteljesült életünk az égi Atya dicsősége.

Bef.: Mire adta tehát a nyelv ajándékát az Isten? Végeredményben Isten dicsőítésére!

2. beszéd: A helyesen szóló

(Erkölcsi beszéd: A nyelv ajándékának helyes használata)

Bev.: Emberi hangok egyvelege igen sok gondolati és érzésvilági zavar ösforrása. – De vannak olyan „Isten ihlette hangok”, amelyek csengése életet szolgáló muzsika? Megtalálhatók-e és kik ezek?

1. Akiket érintett az Úr ujja.

a) Hivatásra gondolj! Önéletalakításra és más életszolgálatra, mások szolgálatára. Ez – egyetemes! Csak az a lényeg, hallgasson erre az ember.

b) A prófétai különleges hívás. „Íme én szájadba adom igéimet; íme én ma nemzetek és országok fölé állítalak” (Jer. 1,9-10).

2. Akit zengő hárfával teremtett az égi Atya.

De kik ezek?

- a) A tudós kutatók.
- b) A daloló költők.
- c) A dolgozó apostolok.

Bef.: De mi a lényeg? Emelkedett legyen az ember lelke és a föld lépcsőzetén át szárnyaljon az egekbe.

*

f) *alcsoport: További tétel lehetne: a fül és a nyelv bűnei*

Itt abból a gondolatból kellene kiindulni, amely az Evangélium szövegében így cseng: „Tüstént meg is nyílt a füle, megoldódott a nyelve és érthetően beszélt” /Mk 7,35/. Ha vannak Isten csodája után jól szóló nyelvek és nyílt fülek, akkor érinthető az a gondolat is, hogy milyenek az Isten kegyelmével nem áldott fülek és nyelvek...

1. beszéd: A titkokat leső ember

(Erkölcsei beszéd: A kíváncsiskodó és leselkedő ember)

Bev.: A hallgatódzókra gondolok. Kíváncsi gyerekemberekre és ravasz hallgatódzó gonoszokra irányítom a figyelmet.

1. Kíváncsiskodó gyermek.

- a) Östermészet ez. Ez jó, mégpedig azért, mert a kutatás (ismeretszerzés) első mozzanata.
- b) De túlzó is lehet. Ez rossz. Mégpedig azért, mert nem a helyes tudásra tör. Nevelési elv: mindig mindent igazán szólni, és akkor nem fog bűnösen kíváncsiskodni.

2. Bűnösen hallgatódzó – a ravasz ember.

- a) Más titkát lesi.
- b) Más titkát értékesíti.

Bef.: Nem – az emberiekre hallgató fül!

2. beszéd: A felesen beszélő nyelv

(Erkölcsei beszéd: A nyelv bűnei)

Bev.: Beszéd és lefetyelés – két ellentét. Az első az Isten áldása, a másik embernek jégverése. – Hogyan hibázunk embertársunk ellen a nyelv ajándékával?

1. Megszólással.

A nyelvet így értékeli Jakab apostol: „Lám a nagy hajót, mégha erős szél hajtja is, a kis kormány oda irányítja, ahová a kormányos akarja. Így a nyelv is kicsiny testrészt ugyan, de nagy dolgokat visz végbe. Lám a csekély tűz mekkora erdőt gyújt föl. A nyelv is tűz, gonoszsággal telt világ...” (Jak. 3,4-6). A bűnös használat ott kezdődik, ahol megszólással vétkezik az ember. Ennek lényege:

- a) Az igaz, de sértő dolgok „lefetyelése”.
- b) Az igaz, de sértő dolgok ok nélküli, sőt rossz szándékkal való híresztelése (pletykanépek és pletykaszúrok). – Elég, hogy elolvassd: „Tagjaink közül a nyelv az, mely beszennyezi egész testünket, sőt, a pokoltól lánggra lobbantva, egész életünket fölégeti” (Jak. 3,6).

2. Rágalmazással.

Ennek lényege: hazugság és gyalázó dolgok kitergetése. „Az összes vadállatok, madarak, csúszómászók és tengeri állatok természete megszelídíthető, s az ember meg is szelídíti őket, a nyelvet azonban senki emberfia meg nem szelídítheti, mert nyughatatlanul gonosz, s tele van halálos méreggel” (Jak. 3,7-8).

- a) Súlyos felelősség az elkövetett becsületesrontással.
- b) Visszavonás kötelezettsége a bűnbocsánat feltétele.

Bef.: Íme! Ahol nem Isten áldás a nyelv kötelék feloldása, ott teher és átok az embernek az embertárs „szájjártatása”.

3. beszéd: Az Isten ellen beszélő nyelv (Erkölcsei beszéd: A káromlás és átkozódás)

Bev.: Káromló és átkozódó ajak is a „nyelv áldásával” gyalázza az eget Urát. – Mi ennek a bűnnek súlyos volta?

1. Gyalázza – az ég Urát.

- a) Dicséret a hivatás.
- b) Gyalázás – a gyakorlás.

2. Átkozza – az élet örök Jóságát.

- a) Átkozza – a világot, az Isten művét.
- b) Átkozza – az emberek Isten-képét.
- c) Átkozza – az Istent, az őt is szerető Szeretetért.

Bef.: Érthető, hogy súlyos az Isten büntetése. Mi a feladatunk? Tűzzel, vassal irtani ezt az emberhez méltatlan salakhányást. Ég felé száll, de ember fejére hullik vissza.

*

g) alcsoport: Hogyan figyel fel az ember a Mesterre, mi a Mester felelete, mi az Istent halló ember hálafelelete?

A szélesen körültekintő szónok, ha terveinek megfelel, szólhatna ezekről a kérdésekről is...

1. beszéd: A felfigyelő ember (Erkölcsei beszéd: A Mesterre figyelő).

Bev.: Nézz körül ember és látni fogod Isten csodáit. – De hol?

1. Láthatod a Mester csodáit.

- a) Olvasd az Írást.
- b) Figyeld az írók halállal tett tanúságát.

2. Magasztalja a Mester cselekedeteit.

- a) A látó megindul.
- b) A megindult magasztal.

Bef.: A felfigyelő helyes életet kezdő.

2. beszéd: Az Úr dicsőségének eleven hangszórói (Erkölcsei beszéd: Az Isten igehirdetői)

Bev.: Az Isten földi országában eleven hangszórók is járnak az élet országútját. Most tiltja a hirdetést, később parancsolja. Kihez szól az igehirdetés parancsa?

1. Hivatásszerűen – Isten szolgálóihoz.

Mert őket indítja a Mester. Ezek az apostolok.

a) Küldi őket az Isten – szeretetből. Egyiket-másikat megtérítette (Lévi, Péter...). És a mi életünk hivatott pásztorai között nincsen ilyen? (Szt. Ágoston, Szt. Ferenc...).

b) Hirdették igéjét – hálás szeretetből.

2. Valójában minden isteni emberhez.

Mindenható Isten kegyelmének vevője és így hálás köszönője.

a) Vettük az újjászületés kegyét. „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Hirdetjük az újjászületés fenségét és értékét. „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19).

Bef.: Mik vagyunk tehát?... Élő harangszói az Istennek!

3. beszéd: A mindig áldással járó Mester (Homiletikus beszéd: A kézrátétel csodája)

Bev.: A Mester életét ez a mondat jellemzi: „Első könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem, mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1). – De milyen kézzrátétel-lel jár?

1. Kéri a nép.

a) Mit kér és kap a nép? Kézzrátételt kér. Gyógyulást nyer.

b) Mit kérjek és kapok én? Áldó kezet kérjek. Kegyelemmel telített lelket nyerek.

2. Mit ad a nép?

Kérdezzem csak:

a) Hogyan hálálkodik az Evangélium népe? Zengi diadalát. Hirdeti dicsőségét.

b) Hogyan hálálkodik az én lelkem? Zengje Isten dicsőségét. És isteni étellet hirdesse az Isten fenségét.

Bef.: Ha áldozatos a Mester, akkor legyen örökké áldozatos az ember népe.

* *

Beszédláncok

a) *alcsoport: Szólni lehetne itt a hitet tekintve – a közvetlen problémákról*
(Máshol is érintettem)

I. beszédlánc címe: Isten és az ember

1. beszéd: Merre irányította Isten az embert?

1. Földi életen át.

2. Az örök tájak felé.

2. beszéd: Mivel segítette az Isten az embert?

1. A hit első kegyelmével.

2. A kegyelem állandó adományával.

3. beszéd: Mivel tapad Istenhez az ember?

1. A hit első kegyelmével.

2. A hiten alapuló tettek vonalával.

*

II. beszédlánc címe: Isten szava és az ember kötelessége

1. beszéd: Hallgassa az ember

1. Az Egyház szavát.

2. A lélek beszédét.

2. beszéd: Kövesse az ember

1. Iránytű az Isten intó szózata.

2. Vele hajózzon az élet hajósa.

3. beszéd: Életté teremtse az ember

1. Deus est actus purus.

2. Homo sit factum sanctum.

*

III. beszédlánc címe: Az Úr szavának ereje

1. beszéd: Parancsolva – hívogató

1. Sinai hegy.

2. „Nyolc boldogság” hegye.

2. beszéd: Segítve – gyámolító

1. Sine me nihil facere.
2. Ego vobiscum sum.

3. beszéd: Végérvényben – érvényesülő

1. Szabadon élhet az ember.
2. De döntően ítél az Isten.

*

b) alcsoport: A kegyelem kérdését tekintő tételek
(Máshol részletesebben szerepelnek)

I. beszédlánc címe: Mi a legelső kegyelem?

1. beszéd: A hit az első kegyelem
2. beszéd: A hit az emberi élet alapja
3. beszéd: A hit az emberi élet kiteljesülésének gyökere

*

II. beszédlánc címe: A kegyelem valósága

(Dogmatikus sorozat)

1. beszéd: Mi a kegyelem?
2. beszéd: A segítő kegyelem lényege
3. beszéd: A megszentelő kegyelem lényege
4. beszéd: Kegyelem – Isten állandó közelsége és szeretete

III. beszédlánc címe: Kik kapják a kegyelmet?

1. beszéd: Mindenki!
 1. Mert egyetemes az Isten terve.
 2. Mert minden egyes Isten gyermeke.
2. beszéd: De egyenlő arányban-e?
 1. Mindenki másképpen veszi.
 2. De mindenki a vétel arányában értékesíti.
3. beszéd: De elégséges-e?
 1. Mindenkié elégséges.
 2. Az elérendő cél érdekében értékes.

*

IV. beszédlánc címe: Miért van annyi hitetlen ember?

1. beszéd: Vannak léleksüketek
 1. Nem hallják az Isten szavát.
 2. Elrontották lelkük hallókésztségét.

2. beszéd: **Vannak földiek zaját igénylők**
 1. Csak a csábító dalokra hallgatnak.
 2. A föld kísértéseire figyelnek.

3. beszéd: **Vannak alvajárók**
 1. Dalol az élet – és alusznak.
 2. Követel az Isten – és tántorognak.

*

V. beszédlánc címe: **Ki tudja, mikor szól egyikhez–másikhoz az Isten?**

1. beszéd: **Sie hörten Seine Stimme**
 1. Egyik korán – a másik későn.
 2. Egyik így – a másik úgy.

2. beszéd: **Augustinusnak**
 1. Beszél a múlt.
 2. Alakul a jövő.

3. beszéd: **Az élet Nikodémusai**
 1. Papini...
 2. Eltemetett múltból – széppé alakul a jövő.

*

c) alcsoport: Majd beszélhetnénk „az ég beszédei” címmel

I. beszédlánc címe: **Hogyan szól az Úr?**

1. beszéd: **A teremtett „nagyvilág” beszéde**
 2. beszéd: **A teremtett „kisvilág” beszéde**
 3. beszéd: **Az Isten személyes beszéde**

X

II. beszédlánc címe: **Szólt-e hozzám az Úr?**

1. beszéd: **Az egyetemes beszéd – az enyém is**
 2. beszéd: **A lelkiismeretem szava – Istenem szava**
 3. beszéd: **Az egyéni sugallat – Isten beszéde**

*

d) alcsoport: Szinte folytatásként kínálkoznék ez a gondolatcsoport: az ember felfigyelése

I. beszédlánc címe: **Hogy készítsem elő lelkemet?**

1. beszéd: **Igényeskedéssel**
 2. beszéd: **Várakozással...**
 3. beszéd: **Felfigyelő odaadással**

*

II. beszédlánc címe: Hogyan fogadom irányításomat?

1. beszéd: Készséges hittel
2. beszéd: Áldozatos vállalkozással
3. beszéd: Kitartó lélekszolgálattal

*

e) alcsoport: Szólni lehetne – liturgiai elgondolásban – a keresztség szentségénél szereplő „Effeta”-ról

I. beszédlánc címe: Milyen hangra nyílnak meg az emberi fülek?

1. beszéd: A világ zajának befogadására (felület)
2. beszéd: Isten igazságainak hallására (mélység)
3. beszéd: Az örök igazságok befogadására (élet)

*

II. beszédlánc címe: A keresztény lélek hallása

1. beszéd: Készséges – a természetfeletti hallásra
2. beszéd: Készséges – az áldozatok elfogadására
3. beszéd: Odaadó – az isteni élet követésére

*

f) alcsoport: Ugyancsak szólni lehetne a „lélek örömei”-ről

I. beszédlánc címe: Milyenek az ember örömei?

1. beszéd: Melpomone örömei
2. beszéd: Iustitia örömei
3. beszéd: „Eiréne” örömei
 - a) Ez földi.
 - b) Ez metafizikai.

*

II. beszédlánc címe: Hogyan csordul meg a léleköröm kelyhe?

1. beszéd: Beszélve beszéljük...
2. beszéd: Osztva osztjuk...
3. beszéd: Ömlesztve értékesítjük

*

g) alcsoport: A további beszédláncokban szintén az evangéliumi szövegből fogunk rendszerbe gondolatokat

I. beszédlánc címe: Ahol az Isten jár...

Ennek tárgya legyen az Isten jelentkezése csodahatásának ismertetése.

1. beszéd: Ott szembetűnik az emberi tökéletlenség

Bev.: Isten jelenléte az egész világra kiterjed. Mindenütt van, csak nem mindenki észleli. Az élettelel és élő világ éli, az élők királya, az ember tudja és éli. Így az Isten Teremtő és Fenntartó lényegét is tudja. Az embert tekintve tehát a szellemi ember tudatába lépő örök szellemi Lény. – De a végtelen Isten felismerése „contraxia iuxta se posita” elv alapján – az emberi gyarlóságok feltűnését hozza.

1. Érti itt nyomorúságát az ember.

- a) Nemcsak betegségekre kell gondolni, bár ez az első.
- b) De lehet gondolni az ember végeességére és így gyarlóságára.
- c) De lehet és kell gondolni elesettségére. Homo – lapsae naturae! Ennek nyomán fakadó értelmi és akaratgyengeségre.

2. És igényli a hozzá lehajló Isten segítségét.

Ezért van az, hogy Hozzá fordul bizalommal.

a) A Mester állandóan ezt hirdeti. „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: én felüdítelek titeket” (Mt 11,28).

b) Az apostol pedig így folytatja és részletezi: „Tudjuk, hogy az Istent szeretőknek minden javukra szolgál, azoknak, akiket rendelése értelmében (szentségére) hívott” (Róm. 8,28).

Bef.: Miért nyilatkozik meg ezeken az emberi gyarlóság? Azért, hogy erős legyen az isteni segítség utáni vágyakozás és biztos legyen az isteni kegyelem vevés.

2. beszéd: Ott szeretettel fordul ember felé az Úr

Bev.: Isten és ember találkozása az ég Ura szeretetáramlásának nagy lendülete. Lényeg: Persona ad personam! Mi a dinamikája? A Szeretet. Hát még mennyivel erősebb lendületű a történelmi alakban való találkozás, amelyben az ember Krisztus találkozik embertestvérel.

1. Isten – emberformában.

a) Égi szeretet csodája. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” /Jn 3,16/.

b) Isten ígéretének valósulása. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a prófétákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé” (Zsid. 1,1-2).

c) A bátortalan embernek könnyű közeledése... (Mózes és az égő csipkebokor. A három tanítvány a hegyen). Mindennek eredménye: könnyebben közeledik az emberré lett Igéhez az ember.

2. Így emberi együttérzéssel lép életünkbe.

a) Krisztus – ember is. Tehát velünk érez. „Sajnálom a népet. Már harmad napja kitartanak mellettem és nincs mit enniük. Nem akarom étlen hazaküldeni őket” (Mt 15,32).

b) Krisztus ember is, tehát emberi módon is segít. „Mert sokakat meggyógyított ugyanis, úgyhogy akinek valami baja volt, odatolakodott hozzá, hogy legalább érinthesse” (Mk 3,10).

3. Valóban – Isten a mindenhatóságban.

Ezért tesz csodákat:

- a) Gyógyításban.
- b) Lélekgyógyításban.

Bef.: Mi tehát az Isten járásának valóságos eredménye? Szeretetáradás, amely emberéletet nemesít.

3. beszéd: Ott segít az Isten

Bev.: Az Úr lelkét ez a két szent szöveg rajzolja: „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, fellelte jó volt” (1Móz. 1,31). „...ahol csak megfordult, jót tett és meggyógyította az ördögtől megszállottakat, mert vele volt az Isten” (Ap.Csel. 10,38). – Mit tesz tehát a mi életünkben is az Úr?

1. Jóságát szórja.

- a) Gondviselő szeretetével.
- b) Bajainkat is jóra fordító kegyességével.

2. Hogy az ember életét jóságossá segítse.

- a) Földi életben legyen szóróan – jóságos.

b) Örök életében leszen boldogan birtokos.

Bef.: Ha Isten és Egyszülöttjének sugárzó kegye a jóság, akkor ennek vételével legyen jóságos a föld embere.

4. beszéd: A lélek és a Szentlélek

Bev.: Az Írás utolsó mondatát egészítem ki imígyen: „Mindent jól tesz: a süketeknek visszaadja hallását, a némáknak a beszédét” (Mk 7,37); de hozzátéven folytatom: „a vakoknak pedig visszaadta látásukat” (Lk 7,21). Teszem pedig azért, hogy folytathassam kérdezőn: hogy teszi alkalmassá, hogyan készíti elő az isteni Mester a világot – a lélek és a Szentlélek befogadására?

1. A lélek az ember természetéhez tartozó égi Ajándék.

a) A létezők bontakozása hárfává legyen!... Ezen dalol a szellemi lélek. Tehát bontakozik, alakul az anyag, hogy alkalmas húrozata legyen az élet hárfájának. A világ nincs tudatában szépségének... Az energia **nem ismeri belső** erőit.

b) Az emberi test tehát a szellemi lélek érvényének szent eszköze. Idegzet stb... részlet és eszköz...

2. De a Szentlélek a lélektől átjárt életet emelő isteni Fuvallat.

Kinek lelke érzi?

a) Aki felfogóvá teszi. Vitorla a szelek számára. De egek felé törő szél.

b) Aki magát ehhez igazítja. Életté teszi az energiát! – Az atomenergia is „pihen”... Ha tudták, ha nem... A tulipán életereje lakója a gumónak bensejében... De ott – tudattalanul, itt, a lélekben – tudatosan lesz életté az energia.

Bef.: Lám! Ez a fejlődés menete, és a fejlődés minden lépése a szebb és istenibb élet előkészítője.

5. beszéd: Ott csendülő lesz az emberi ajak

Bev.: Aki életében az Istennel találkozik, az életfordulathoz érkezett. Lévi, Mária Magdolna, Saul, a „nagy találkozó”.

1. Olvasd történetüket.

a) Örvendezői a találkozás kegyének.

b) És életté dicsőítők a „találkozás” kegyelméért.

2. És életdalt ütemez – embertestvérnek.

De ez az egyéni átalakulás nem marad zárt életkincs.

a) Vagy örökké zengő példa, amely parancsolólag hívogat.

b) Vagy tanító és életben feláldozó hangszórás, melyet Szt. Pál mutat.

Bef.: Istenivé alakuló élet, Istent dicsérő és isteni életté embereket is Istenhez segítő. – Az igazság az: az Istennel való találkozás az Istennel való élet örök szolgálatát eredményezi.

*

II. beszédlánc címe: Mikor beszél az Isten nyomdokain az ember?

De az emberi élethang csak akkor lesz istenien csengő, ha maga az ember Istenből merítő. De mi-kor tud meríteni Istenből az ember? Erre akar felelni ez a beszédlánc.

1. beszéd: Ha hallotta az égi igét

Bev.: Isten szava nem mindig csengő szó, hanem állandóan jelentkező szerető tett. Az Isten teremtő ereje teszi lehetővé, hogy halljuk és hangoztassuk az égi igét. – Hogyan megy ez végbe?

1. Istentől ered a fül.

Ez a felfogó készülék.

a) Isten – teremtő erővel adta.

b) Isten kegyelmi adományával – a természetfeletti hallására is felhangolta.

2. Istentől a hang.

Ez a lélekkítárlás.

- a) Közli, beszéddel szórja, amit vett.
 b) És Istent dicséri, embert nevel, ő maga gazdagodik.
 Bef.: Amit Istentől vettünk, az Isten terve szerint értékesítendő.

2. beszéd: Ha lélekben éli Isten igéjét az ember

Bev.: De csak az lehet igazán lelket szolgáló, aki nem élettelen hangszóró, hanem életet sugárzó igehirdető. – Miért van ez így?

1. Mert életige az Úr igéje.

- a) Ezért hangzik – az Úr minden parancsa (Decalogus).
 b) És ezt hirdeti az isteni tanítás. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

2. Életet fakasszon vele a föld embere.

Tehát ne csak gyűjtsön.

- a) A Mester egyenesen mondja: „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak az jut be a mennyek országába, aki mennyei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21).

b) Az apostol is mindig tanítja: „Különb, testvérek, örüljete, tökéletesedjete, buzdítsátok egymást, legyetek egyetértők, éljete békében. Akkor veletek lesz a szeretet és béke Istene” (1Kor. 13,11). „Meg akarsz győződni, te oktalan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

Bef.: Nem vagyunk eszközök, hanem Isten kegyelméből éltető éltetők.

3. beszéd: Ha szeretettel nézi embertestvérét

Bev.: De mi ennek a sugárzó szeretetnek alap gondolása és gyakorlati megvalósítása? – Alapja ez a szent tudat:

1. Isten fiai vagyunk.

- a) Ezt tanítja a Mester. „Ti tehát így imádkozzátok: Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy” (Mt 6,9).
 b) Ezt hirdeti az apostol: „Ha pedig fiai, akkor örökösei is; örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,17).

2. Tehát testvéri szeretetben éljünk.

- a) Ezt követeli a Mester. „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 22,38).
 b) Ezt tanítja az apostol. „Aki szereti testvérét, az világhosszágban él” (1Jn. 2,10). „Aki szereti Istent, szeresse testvérét is” (1Jn. 4,21).

Bef.: És az ember? Ezzel a tudattal és készséggel közeledjék embertestvérehez.

4. beszéd: Ha szolgálattal szolgálja embertestvérét

Bev.: És az emberszeretet példáját az irgalmas szamaritánuson mutatja a Mester. „Végül egy szamaritánusnak is arra vitt az útja. Mikor megpillantotta, megesett rajta a szíve. Odament hozzá, olajat és bort öntött sebeire és bekötözte azokat. Azután föltette teherhordó állatára, szállásra vitte és gondját viselte” (Lk 10,33-34). – De hány vonalon legyen segítőkész az ember?

1. A testi élet vonalán.

Ez az anyagi élet.

- a) Egészség.
 b) Vagyoni élet.

2. A lelki élet vonalán.

- a) Kultúra.
 b) Magasabb élet.

3. A szellemi élet vonalán.

- a. Lehet természetes erkölcs.
 b. Lehet természetfeletti erkölcs.

Bef.: Mit ér így el? A földieket alappá teszi, a lelkieket magasságra törő lendülettel alakítja és végül a természetfölötti, Istentől jövő kegyelemmel az örök életet szolgálja.

*

III. beszédlánc címe: Az élet nyertesei

1. beszéd: A látók
 1. Letűnik a sötétség köde.
 2. Fénybe borul a világ mindene.
2. beszéd: A hallók
 1. Dalt hall – a természetben.
 2. Dalt hall – az egek világában.
3. beszéd: A beszélők
 1. Isten nagy világáról.
 2. Isten szeretetéről.
4. beszéd: Az Istent találók
 1. Minden parányban.
 2. De különösen a lélekben.

*

IV. beszédlánc címe: Hogyan nyújtja az Úr az értékeket felfogó eszközöket?

1. beszéd: A szemek gyógyításának csodája
 1. Vakok vagyunk a kegyelem nélkül.
 2. Látók leszünk a kegyelem vételével.
2. beszéd: A fülek gyógyításának csodája
 1. A világ beszédes önmagáról.
 2. De legyen beszédes – Istenről.
3. beszéd: A nyelvek gyógyításának csodája
 1. Szépeket mond az embertestvérről.
 2. Dicsőítően beszél Istenről.
4. beszéd: A lábak gyógyításának csodája
 1. Eljuthat – a földi távlatokra.
 2. Eljuthat – az ég távlataiba.

*

h) alcsoport: Végezetül néhány beszédlánc tervezet címét közöljük

I. beszédlánc címe: Isten terve – ember élete

1. beszéd: Elindítás az örök hazából
2. beszéd: Vándorút – az élet tengerén
3. beszéd: Örök reáefeszülés az élet Sarkcsillagára
4. beszéd: Örök révbefutás

*

II. beszédlánc címe: A szentségek jellege és értéke

1. beszéd: **Jézus alapította kegyelemeszközök**
2. beszéd: **Látható anyag a jelük**
3. beszéd: **Látható vagy hallható az „alakjuk”**
4. beszéd: **Isten kegyelmének természetfeletti hatása**
(Isteni kegyelem a természetfeletti hatásuk)

*

III. beszédlánc címe: A külső jelek

1. beszéd: **Csengő hangok** (igehirdetés)
2. beszéd: **Csorduló vizek** (keresztelés)
3. beszéd: **Terített asztal** (Oltáráldozat)
4. beszéd: **A szentelt tárgyak** (szentelmények)

*

IV. beszédlánc címe: A megnyílt nyelvek hivatása

1. beszéd: **Hirdessék az igazságot**
2. beszéd: **Hirdessék az emberi jószágot**
3. beszéd: **Hirdessék az isteni jószágot**
4. beszéd: **Hirdessék az isteni szeretet adta boldogságot**

*

V. beszédlánc címe: Istent hallók élete

1. beszéd: **Az élet rejtélyeiből feltörő hangok**
2. beszéd: **Az emberi élet rejtélyeiből feltörő hangok**
3. beszéd: **Az egeből csendülő isteni hangok**
4. beszéd: **Az emberi életet boldogító isteni hangok**

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentlecke szövegéhez írt beszédek

A napi Szentlecke szövege így szól: „Figyelmetekbe ajánlom testvérek az Evangéliumot, melyet hirdettem nektek. Elfogadtátok és szilárdan kitartotok benne. Általa üdvösségre is juttok, ha megtartjátok úgy, amint hirdetem nektek. Különben hiába letettek volna hívőkké. Elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért, amint az Írás is mondja. Eltemették és harmadnapon föltámadt. Ez is az Írás szerint. Megjelent Péternek, aztán a tizenkettőnek. Majd egyszerre több, mint ötszáz testvérnek jelent meg, akik közül a legtöbb még ma is él, néhányan pedig már meghaltak. Azután Jakabnak jelent meg, majd valamennyi apostolnak. Mindnyájuk után pedig, mint időlennek, nekem is megjelent. Én ugyanis a legutolsó vagyok az apostolok között, arra sem méltó, hogy apostolnak hívjanak, hiszen üldöztem Isten Egyházát. De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt. Többet fáradtam mindnyájuknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem Isten kegyelme velem” (1Kor. 15,1-10).

A szent szöveg gondolata azt akarja lelkünkbe vésni: értünk halált halt a Mester és a feltámadásának tettével észlelhetővé tette, hogy az örök üdvösség kapuját feltárta előttünk az égi Atya. – Mit kellene tehát ebből a szent szövegből meghirdetnünk?

Különálló beszédek

1. beszéd: Az Isten szeretete az égiek jó híre (Isten igéje az Evangélium)

Bev.: Az apostol ezzel kezdi az oktató beszédét: „Figyelmetekbe ajánlom testvérek az evangéliumot, melyet hirdettem nektek. Elfogadtatok és szilárdan kitarotok benne” /1Kor. 15,1/. Mintha azt mondaná: meghirdetem nektek azt a **jó hírt**, amelyet Atyátok küld égi üzenetként, és mely felemeli lelketeket az Isten-szeretet magasságára. Mert mi az „élet örömeinek” tartalma? Vajon a föld vagyonának birtoklása vagy a hatalom habzsolása, vagy talán az élvezetek hajhászása?... Tagadhatatlan, hogy az értékek értéke a szellemi lények legbensőbb kincsenek, a **szeretetnek birtoklása** és annak **más testvérekre való kiárasztása**. – Persze annak meghirdetése a kezdet, olyan kezdet, amely **tevékeny folytatást** igényel. Azt azonban hitből tudjuk, hogy ennek **gyökérzete** az a szeretet, amellyel az isteni Megváltó ömlesztette reánk az Ő szeretet-kegyelmét és amelyből fakad a mi szeretetünk forrása is. Tegyük tehát vizsgálat tárgyává: miben állapítja meg az apostol az „isteni jó hír” lényegét és tartalmát?

1. Első tétele így szól: **Krisztus meghalt a mi bűneinkért**. „Elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért, amint az Írás is mondja” (1Kor. 15,3). Ez tehát az első „jó hír”, amelyet közölnöm kell veletek. Áldozat az Ő élete, és áldozat legyen a tiétek is!

a) Az égi **Mester** az életet **élte**, azt, amit a próféta előre jelzett: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,7). Majd meghirdette Keresztelő Szt. János: „Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét!” (Jn 1,29). Ő Maga pedig vállalja ezt (Getszemáni kert) és valósítja ezt a kereszten mondván: „Beteljesedett!” (Jn 19,30).

b) Ezt a megváltó halált hirdető „jó hírt” az apostoli Egyház állandóan **tanította**. Ennek rövid foglalatla így hangzik: „Így Krisztus sem önmagát emelte a főpapi méltóságra, hanem az, aki így szólt hozzá: „Az én fiam vagy, én ma szültelek” (Zsid. 5,5). – Majd ezt is olvassuk: „Annak ellenére, hogy Isten Fia volt, a szenvedésből tanulta meg az engedelmisséget. Művét befejezve, örök üdvösséget szerzett azoknak, akik engedelmeskednek neki, mert Isten őt tette főpappá Melkizedek rendje szerint” (Zsid. 5,8-10).

2. De az önfeláldozó szenvedés megváltó jellegét a feltámadás csodája erősíti.

Jól mondja az apostol: „Eltemették és harmadnapon feltámadt” (1Kor. 15,4). A megváltás „jó híre” a feltámadás csodájával kapja pecsétjét.

a) Így azután tanítását **elfogadtuk**, mert igaz az Istenember szava és élete. Amit ígért, azt megvalósította. Előre mondta szenvedését és **megjövendölte** feltámadását: „Az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, főpapok és írástudók elvetik és megölik, de harmadnapra föltámad” (Lk 9,22).

b) De az ingó ember hitét a megjövendölt és tanított feltámadás **műve** megerősítette. Azért írja az apostol: „Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk, s hiábavaló a ti hitetek” (1Kor. 15,14).

3. Végül pedig Magához vonz – örök testvéreként.

Maga a Mester mondja: „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” /Jn 12,32/.

a. Ennek **valóságát** adja a hirdetett „isteni ige” tartalma. Lényege az Evangéliumnak ez: szeretet – az Isten. Megvált – az Istenfia. Végül hazavár – az örök Atya. Ennek Írásból vett szövege így szól: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem, és én tibennetek” /Jn 14,20/.

b. És **erre tör** végnélküli, isteni életünk vágya: nekünk kevés a földi élet, mert múlandó; nekünk igényünk az örök élet, mert Istenatyánk ígéretéből fakadó: „Ha parancsaimat megtartjátok, megmaradtok szeretetemben, amint én is megtartottam Atyám parancsait és szeretetében maradok” (Jn 15,10).

Bef.: Most azután kérdezzük csak újból: mi tehát az Isten hirdette „jó hírek híre”? A felelet végén jegyezzük meg és zárjuk lelkünkbe: az, hogy az örök élet várományosai vagyunk, mert ez az ember megváltása, az ő örök életének szent záloga. – Ez tehát a **jó hírek legjobbja!**

a) Ez a beszéd ráépíthető a **vallások „jó hírére”**. – Mit mond a pogány? Élvezd a világot!... Mit mond a hindu? Öld ki vágyaidat!... Mi mond a mohamedán? Légy az Isten és Mohamed hűséges szolgája!... Mit mond a vallás nélküli? Legyen tiéd a föld és kultúrája, mert véges az ember élethatára!... És mit mond a Mester? „Szeresd Uradat Istenedet... és felebarátodat...”! Ezért Harnach a kereszténységet a szeretet vallásának nevezi...

b) De ugyancsak ráépíthető a **feltámadás tényére**, amelynek eredője a mi feltámadásunk. Tehát: az örök élet vár reánk, mert áldozatos halált halt értünk az isteni Mester...

*

2. beszéd: Az életünk valóságos alapja (Dogmatikus beszéd: Krisztus a mi életünk)

Bev.: Hívott, és most Vele vagyunk. Így Krisztus a mi életünk. Ennek gyakorlata: a keresztségben meghívott, az Egyházban szeretve nevelget és a Szentlélek útján velünk lakozik. – De hogyan lett életünk a Mester? – ez a kérdések kérdése.

1. Elfogadtuk tanítását.

Az Úr a földön járt és égi Atyjának élő harsonájává változott. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Más helyütt pedig ezt mondja: „Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem?” (Jn 14,10).

a) Így tehát az első lépés az elfogadása az isteni ígének. „Tehát akár én, akár ők: ugyanazt hirdetjük s ezért lettetek hívőkké” (1Kor. 15,11).

b) Így azután isteni áldozatként leszünk áldottjai az isteni ígének. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

2. Vele éljük életünket.

Mi módon lehető ez?

a) Ha vesszük az isteni természetet. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

b) Ha a személyes élet áramkörében maradunk. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). – Földön és örök életben.

3. Tőle várjuk üdvösségünket.

De mi egyénileg is az égre feszülünk; várjuk az Úr ígérte üdvösségünket. – De hogyan?

a) Kegyelme harmatozásának felfogásával. Egész életünk élő dal, amely ezt csendíti: „Harmatozatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyilják meg a föld és teremje a szabadított és legyen egyszersmind igazságosság” (Iz. 45,8).

b) Kegyelmi étellel az örök élet vágyában fáradozunk. Azért örök az ígérete: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). – És ezért öröm a hazasegítő szeretete. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Kicsoda tehát a mi életünk tartalma? Krisztus – a földön, és a szeretetben egybekapcsolódással – az égben. „Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

3. beszéd: És miben áll a „jó hír”? (Dogmatikus beszéd: A „jó hír” lényege)

Bev.: Ha egész rövid tartalommal keresem a „jó hír” lényegét, akkor így kell fogalmaznom: töröltetek bűneim, és feltáruáltak az egek kapui. – Hogyan lesz valóság ez az égi tanítás?

1. Krisztus meghalt bűneinkért.

Az üdvtörténet lényeges előkészítése Izaiás ajkán így csendül: „Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta a fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg... Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,5 és 7).

a) Ebből az látható, hogy áldozatot hoz bűneinkért a Messiás. A földön járó Mesterről is ez a tétel hangzik: „Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét!” (Jn 1,29).

b) Majd Krisztus életéből és halálából az sugárzik felénk, hogy áldozatot hozott és büntörlést adott az isteni Mester. Erről értesít az apostol mondván: „Ez az elhatározás Jézus Krisztus testének föláldozásával egyszersmindenkorra megszentelt minket. Azonkívül minden pap nap-nap után szolgálatba áll, és gyakran mutatja be ugyanazokat az áldozatokat, éppen mivel nincs erejük arra, hogy a bűnt eltöröljék. Ő viszont csak egy áldozatot mutatott be a bűnökért, s örökre ott ül Isten jobbján” (Zsid. 10,10-12). Ugyanezt erősíti Szt. Péter: „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Végül is mi ez? Az erőtlenség és lehanyatlás megtörése és a Krisztus erősítésének felemelkedési lehetősége.

2. És feltámadt az isteni igazság diadalával.

a) Tárnyilag a feltámadás a megváltás befejező mozzanata. Áldozatos halál – a megváltás valósága, dicsőséges feltámadás – az áldozat diadalának hirdetése.

b) Alanyilag a feltámadás az isteni megváltásnak – bizonyító szent ereje. Emberi hitünket – az apostol szerint – az isteni erő erősíti. „Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk, s hiábavaló a ti hitetek, mert még mindig bűneitekben vagytok. Sőt azok is, akik elhunytak Krisztusban, elvesztek” (1Kor. 15,17-18).

Bef. De ebből az a nagy reánk várakozó és boldogító következtetés: mi is a feltámadás várományosai vagyunk. „Ám Krisztus föltámadt halottaiból, mint a holtak zsengeje. Egy ember által jött a halál, egy ember által jön a holtak föltámadása is. Ádamban mindnyájan meghalnak, úgy Krisztusban mindnyájan életre kelnek” (1Kor. 15,20-22).

4. beszéd: Kiket állított szent igéinek tanúiként?

Bev.: De amit hirdet az apostol és az Egyház, kik lettek ezeknek a szent tanoknak tanúskodói?

1. Az apostolainak együttese.

Kiket sorol fel Szt. Pál?

a) Olyanokat, akik látták. „Megjelent Péternek, aztán a tizenkettőnek. Majd egyszerre több, min ötszáz testvérnek jelent meg, akik közül a legtöbb még ma is él, néhány pedig már meghalt. Azután Jakabnak jelent meg, majd valamennyi apostolnak. Mindnyájuk után pedig, mint idétlennek, nekem is megjelent” (1Kor. 15,5-7).

b) Olyanoknak, akik ezért a látásért halált is haltak.

2. És az apostolok „idétlene”.

a) Idétlen vagyok, mert üldöztem: „Én ugyanis a legutolsó vagyok az apostolok között, arra sem méltó, hogy apostolnak hívjanak, hiszen üldöztem Isten Egyházát” (1Kor. 15,9).

b) De küldött vagyok, mert Tőle indítottam. Ezért áll így a Mester mellette: „Ezért szenvedtem ezt is, de nem szégyellem, mert tudom, kinek hiszek és meg vagyok győződve, hogy a rám bízott javakat megőrzi addig a napig” (2Tim. 1,12).

Bef.: De milyen tanúk ezek? Csak látók és hirdetők?... Vagy ebből hasznot nyerők? – Nem! Mindezért szenvedők és keserves halált halni tudók!

5. beszéd: Üdvösség a célunk (Erkölcsi beszéd: Életcélunk)

Bev.: A boldogság vágya dübörög bennünk, de mire terjed ki ez a vágyunk? Van ennek transzcendens és van ennek immanens jellege. – Hogyan értelmezendő ez a kérdés?

1. Az örök élet a transzcendens életcél.

Ezt tartja legnagyobbnak a Zsoltáros énekelvén: „Hogy énekeljen neked dicsőségem, és szomorúság ne érjen engem. Áldlak érte örökké, Uram, én Istenem!... Sohasem feledem rendelkezésedet, mert általuk adsz életet nekem” (Zsolt. 29,13 és Zsolt. 118,93). „Megsegíti az Úr az igazakat, oltalmazójuk a szorongás idején” (Zsolt. 36,39).

a) Ezt tűzi feladatul az égi Atya. Ezt hirdeti az Úr Egyszülöttje. „S mindaz, aki elhagyja értem ott-honát, testvéreit, nővéreit, atyját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap és örökségül kapja az örök életet” (Mt 19,29).

b) Ennek megszerzését teszi lehetővé az Úr Egyszülöttje. Erre kínálja az égi Kenyeret mondván: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

2. A földi „isteni élet” az immanens életcél.

Talán különös, hogy az égi üdvösség ismertetése előzi a földi életszakasz értékelését. Az ok, a földön eltöltött isteni élet teszi lehetővé a földön lepergő élet igazi boldogságát. Mert kicsoda az élet boldoga?

a) Aki lélekbékét élvez Isten szeretetében. „Boldogok a szelídek: övék lesz a föld. Boldogok a szomorkodók: majd megvigasztalják őket... Boldogok a békességesek: ők Isten fiai” (Mt 5,4-5 és 9).

b) Aki az örök élet előfutamat éli – földi életében. Az igazi tanítás és igazság ez: az emberi élet – Isten kegyelméből – végnélküli. Azért van már a földön is – mennyek országa. „Isten országa köztetek van” (Lk 17,21).

Bef.: Üdvösség: életboldogság Istennél – mindörökre, a földön előkészületben.

6. beszéd: De kiket üdvözít a „jó hír”?

(Erkölcsei beszéd: Az üdvözültek)

Bev.: Vajon kiké az Isten ígérte üdvösség kegye?

1. Akiket Isten erre rendel.

Ezek a predestináltak.

a) A mindenható Isten így teremtette. Szól róla az Ószövetség. „Megismertem, hogy mindaz, amit Isten tesz, örökre úgy marad; nem lehet ahhoz hozzáadni, sem abból elvenni; Isten pedig azért tett így, hogy féljék őt” (Préd. 3,14). – Erősíti az Újszövetség. „Akiket pedig előre elrendelt, azokat meg is hívta, akiket meghívott, azokat megigazultakká is tette, akiket pedig megigazultakká tett, azokat meg is dicsőítette” (Róm. 8,30).

b) A Mindenható így hazasegítette, hazarendelte. Ez az isteni döntés a Teremtő céljainak egyik érvényvonala.

2. Akik Isten hívása szerint ezért élnek.

Miben áll ez?

a) Tételszerű igazságok elfogadásában. Szól az Isten, és hallja az ember. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

b) Az isteni kegyelem befogadásában. Ez már egyenes adományvétel. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7).

c) Az isteni kegyelemnek életté változtatásában. „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10). – Ezt tegyük mi is! Nyíljkék lelkünk az isteni igazság befogadására, táruljanak fel a lélekkapuk a kegyelem befogadására, és induljon meg az isteni élet az örök élet előkészítésére.

Bef.: Valamelyikhez tartozunk. Az első kivételes kegy, a második elérhető isteni rendelkezés. Mindenkit hív, tehát mindenki jöhet!

7. beszéd: Milyen úton járjon az üdvösséget kereső ember?

(Erkölcsei beszéd: Az üdvözülés útja)

Bev.: Vajon reátalál-e az ember az Isten jelezte életösvényre? A hit fénye az Isten útjának megvilágítója. – Hogyan léphet erre az ember?

1. A hit kegyelmének fénye világít az útra.

Az Írás ezt írja az Isten igéjéről: „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít” (Jn 1,9). De áll ez az isteni tanításról is. „Mert a parancs szövétnék, a tanítás világosság” (Péld. 6,23).

a) Ezt fényforrásnak tartani: már hit. Ez már lélekkodahajlás. Ez már Isten előtti behódolás.

b) Ennek nyomán útra kelni. Ez a lépés már a napkeleti bölcsek életének követése. Látták a csillagot és hívő lélekkel nyomába indulnak... „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2). – A mi életünk fénye – az örök Isten szeretetének reánk áradó sugárkévéje. Amely utat ez a fényvetés mutat, azt követem. – Ez az isteni Fény követése.

2. Ezt az utat a hit szerint élő ember tapossa.

Az emberi élet földet tapos, de eget keres. Örök boldogságát keresi az ember és ennek kiteljesülé-

sét csak az eget világában érheti el az ember. – Hogyan valósul ez meg?

a) Isten kegyelmét veszi. Az Isten küldött (teremtés), hív (megváltás) és Magát adja (megszentelés).

b) És isteni életét éli. Ez már nemcsak töltekezés, hanem belső dinamika. Motora a Szentlélek. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). Eredménye: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – Végül ebben az egészben is benne lakik az erőfeszítés, mert a kitartás keménysége a természetfeletti erők dinamikájának örök jelentkezése.

Bef.: Mit tegyek tehát én, a föld zarándoka? Keressem azt az utat, hogy Istenhez jusson az élet.

8. beszéd: Mi a mi életünk igazi tartalma?

(Dogmatikus beszéd: Az élet kincse)

Bev.: Mi a mi legnagyobb kincsünk? Teremtésben: a lelkünk, megváltásban: a megszentelődésünk. – Mi ennek tárgyi valósága?

1. Isten megszentelő kegyelme.

Az Egyház állandó tanítása, hogy isteni élet csak isteni kegyelemmel lehetséges. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5).

a) A természetfeletti kegyelem élettelevény közlésében. Isten adja – Önmagát. „Így váltotta be legnagyobb és legszebb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

b) A természetfeletti élet kidolgozásában. Az ember élje és éli az isteni életet („Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” – Gal.2,20).

2. És a kegyelmi élet isteni kiteljesülése.

Az ember élete állandó bontakozás, de az isteni élet – a kiteljesülés.

a) Az Istené – a kegyelem. A földi ember is kapja, hogy lehetőség legyen az istenivé alakulása. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef.4,7).

b) Emberé – a kegyelem használás. Követni kell Szt. Pál apostolt: „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

c) Isten – ember együttes műve: az isteni szépségben tündöklő élet. Okulj a szőlőtőke és vessző példáján. Lám! Ez is erővétel és erőkibontás. Isten adta, ember felhasználja!

Bef.: Minden értékem az Isten. De életem legnagyobb értéke a Krisztus szerezte isteni természetben való részesedésem. Ezt köszöni életem és ezt alakítom ki: isteni életképemet!

9. beszéd: Eredményes-e, vagy eredménytelen-e bennem az Isten kegyelme?

(Erkölcsi beszéd: Magam lemerése)

Bev.: A vett kincsek nem halmozandó, hanem értékesítendő adományok. Nagy kérdés tehát: milyen módon nyúltam én ehhez a kincstárhoz?

1. Vajon elraktározó voltam-e és elfecsérelő?

Jó néha lelkivizsgálatot tartani, mert így lemérve értékelhetem önmagamot.

a) Csak vettem?! Ez annyi: csak vártam, fogadtam és magamba zártam. Nem dolgoztam, hanem félretettem. Olvasd erről a Mester ítéletét: „...Uram, itt a minád. Elrejtettem zsebkendőmbé... Aztán a körülállókhoz fordult az Úr: Vegyétek el tőle a minát és adjátok annak, akinek tíz minája van...” (Lk 19,20 és 24).

b) Vagy elfecséreltem. Ez a tékozló fiú élete. „Néhány nap múlva a fiatalabb összeszedte mindent, elköltözött messze vidékre és kicsapongó élettel eltékozolta vagyonát...” (Lk 15,13). Ennek büntetése – a sertések eledele, és csak kiemelten, nagyon hangsúlyozottan eredménye – az atya bocsánata. Olvasd és tanulj belőle!

2. Vagy voltam-e értékesítő, léletté teremtő?

Ez is lelkivizsgálati kérdés. Ez a döntő! És ezt kell megvalósítani!

a) Nagyrabecsülve vettem. Isteni ajándéknak! Boldog lehetsz, ha így becsülöd és így jártál el. Gondolj az okos szüzekre!

b) Életértéknek nézve értékesítettem! Isteni élet televényévé tettem és életemet termést hozóvá alakítottam. Belekapcsolódtam az örök szőlőtőkébe és eleven venyigeként teremtem Isten gerezdjét.

„Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlő – vesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5).

Bef.: Bárcsak mi is elmondhatnók Szt. Pállal: „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10). – Mi volna akkor lelkünk végső életképe? – Az Úr üdvözültjének dicsőséges Isten képe.

* *

Beszédláncok

Most azután a Szentlecke szövegéből egyetemesen levezethető **katolikus hitünk alaptételeinek** egységét adjuk beszédlánc–szerű rendszerbefogásával. Természetesen csak azokat az alapvető kérdéseket foglaljuk egybe, amelyek itt és ilyen módon hirdettetnek. – Lássuk ezeket egyenként.

I. beszédlánc címe: Honnan az „Evangélium”?

Ez a beszédlánc apologetikus, tehát alapvető hittudomány keretéhez tartozó kérdést vet fel. Értékesíthető volna esetleg – sorozatos kultúrelőadások alkalmával is. Tárnya volna: Krisztus történelmi és üdvökonómiai szerepének megállapítása. Továbbá Krisztus életközpontba állítása. A címek a főcímmre adott feleletek volnának...

1. beszéd: Krisztustól, Aki élt

Bev.: Az Egyház hirdette Evangélium olyan igék összege, amelyeknek lélekmuzsikája boldogságot kínál, de belső értéke sok kérdést is felvet. Az első az a kérdés: kitől ered ez a szent tanítás?

1. Jézus Krisztus galileai Tanítótól.

(Születési ideje, helye, működése és halála. Mindez történelmileg bizonyítandó!)

2. Akitől a keresztények nevüket is vették.

a) Megváltó – Krisztus.

b) A megváltottak – a keresztények.

Bef.: Előttünk áll Krisztus, Akihez ez isteni szép életigék tartoznak.

2. beszéd: Krisztustól, Aki meghalt

Bev.: Krisztus Jézus emberi életet élt. Betlehemben a születése, Jeruzsálemben a halála helye.

1. Életének 33 éve „rejtett élet” és „nyilvános működés”.

2. Életének vége – a gólgotai kereszthalál.

Bef.: Még eltemetésének történetét is ismerjük.

3. beszéd: Krisztustól, Aki föltámadott

Bev.: Az emberi élet megfigyelhető vége – a halál. Jézus életének tapasztalati vége – a feltámadás.

1. A keresztény tanítás telje a galileai Mestertől.

(Itt belső értékük magyarázandó!)

2. A keresztény tanítás ereje a feltámadott Mestertől!

(Itt a feltámadás ténye igazolandó!)

Bef.: Az „ember Krisztus” látható, és az „Istenember Krisztus” a tanítás isteni voltának élő pecsétje.

4. beszéd: Krisztustól, Aki velünk él

Bev.: De végleg távozott-e a Mester?

1. Krisztus tanítása élő tanítás (igéi élnek!).

2. Mert Tanítója az élő Messiás! (Személyében velünk és az Egyházban él).

Bef.: Így áll elénk az Egyház tanítása, mint az örök Isten szent kinyilatkoztatása.

*

II. beszédlánc címe: „A feltámadás tanúi”

Ez a beszédlánc kettős célt szolgáljon. Állapítsa meg először azt az igazságot Szt. Pállal: „Elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért, amint az Írás is mondja. Eltemették és harmadnapon föltámadt. Ez is az Írás szerint” (1Kor. 15,3-4), majd sorakoztassa fel a feltámadás tanúbizonyosságait. Ha alapvető dogmatikai szint és hitvédelmi alakot akar adni a sorozatnak, akkor állapítsa meg az első tételt és részletes egymásutánban ismertesse érveinek sorozatát.

1. beszéd: A mi hitünk ősi alapja

Bev.: Isteni hitünk alapja az isteni kegyelem, de az értelmi odahajlás a kinyilatkoztatáshoz szintén előfeltételeket igényel.

1. Az előadott tanítások belső emelkedettsége – a belső érv.

2. A csodatettek, a feltámadás ténye – a külső érv.

Bef.: Végül is az igazság: hitünk külső támasza – Krisztus feltámadása.

2. beszéd: Megjelent – a tizenkettőnek

Bev.: De mi bizonyítja azt a tényt, amelyet mi nem tapasztaltunk?

1. Azok állításai, akik látták.

2. Azok tanításai, akik érte halált haltak.

Bef.: A látók és a kételkedésből megtérő „Tamás” a tanúságot tevők.

3. beszéd: Megjelent a bűnös Magdolnának és a kétkedő Emmausziaknak

Bev.: De a Mester megjelenése nem egészen szűkkörű.

1. Megjelent az emmausziaknak.

2. Megjelent sokaknak.

Bef.: És a megjelenés – életváltozatot hozott.

4. beszéd: Végül: Mihi abortivo!

Bev.: Mindezt Szt. Pál mondja, aki végül is tanúul állítja.

1. Látta a Mestert.

2. Követte a Mestert.

3. Életáldozattal szolgálta a Mestert.

Bef.: Így lesz a legkisebb tanú – a legerősebb bizonyítékok egyike!

*

III. beszédlánc címe: Hitünk ereje

Ez a beszédlánc fogja szélesen a kérdést és az Evangélium igazságát több érveléssel is bizonyítja. Így ez a beszédlánc is hitvédelmi jellegű lesz. – Mik legyenek ezek az érvek?

1. beszéd: A feltámadás ténye

Bev.: Ismertessük Szt. Pál szavát: „Ha pedig Krisztus nem támadt föl, semmit sem ér a hitetek” (1Kor. 15,17). – Most azután keressük, milyen érveléssel szóljunk a kérdéshez.

1. A prófétai szavak miatt féltek a zsidó főpapok.

2. Halálát megállapították az örök.

3. Látók és érte halók tanúsítják.

Bef.: Így áll elénk a tény valósága.

2. beszéd: A hit elterjedésének ténye

Bev.: A kereszténység gyors elterjedése az isteni igazság hullám-gyűrűzése.

1. Elterjedt a makacs zsidósághoz (ez a választott nép elfogadása).

2. Elterjedt az ismert világtájakon (ez a pogányság hazatérése).

Bef.: Sok volt az akadály, fenséges az erkölcsi élet, az eszkatológikus gondolat, de nagy volt az Isten kegyelme.

3. beszéd: Az Egyház győzelmének ténye

Bev.: Az Egyház megalakulása óta katakombák, üldözések ellenére fejlődött. Ennek belső okának is kell lennie.

1. Sziklán áll az Egyház.

(Ez a krisztusi alapítás és tanítás)

2. Hullámverést okoz a sok támadás.

(Itt történelmileg állítandó be a külső és belső támadások sora)

Bef.: Ahol ilyen kezdet mellett is győzedelmes az „új tanítás”, ott magasabb rendű erőkre vezető dő vissza az elterjedés.

4. beszéd: Az isteni Ige állandó győzelme

Bev.: De a mostani Egyház élete mást mutat-e? Lényeges jegye: fluctuat et non mergitur.

1. Az én igéim el nem múlnak.

(Ez a Mester ígérete)

2. Az Ő igéi tényleg élnek.

(Ez a történelem jele)

Bef.: Él a Mester és él a tanítása.

*

IV. beszédlánc címe: Hitünk tartalma

Ez a beszédlánc bontsa részletekre, mi is a mi hitünk tartalma. Ez a valóságos összefoglalata legyen az Úr közölte Evangéliumnak.

1. beszéd: Istenéi vagyunk

Bev.: Az ember lénytani helyzetét és értékét keressük.

1. Istentől jöttünk.

2. Istennel élünk.

3. Istenhez térünk.

Bef.: Boldogan állapítsuk meg, hogy a földön járunk, de isteni lényekként „az Isten rokonai” vagyunk.

2. beszéd: Isten Fia emberré lett érettünk

Bev.: Az Istennek irántunk való szeretete az üdvösség története.

1. A próbaállás népe voltunk.

2. Az elesettség népe lettünk.

3. A megváltás népévé emelkedtünk.

Bef.: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” /Jn 3,16/.

3. beszéd: A Kereszt Áldozata feltámadott

Bev.: A Messiás életének kezdő állomása Betlehem, zárónak látszó szó: a Golgota.

1. Felmagasztaltatott az Áldozat.

(Ez a Kereszt jellemzése)

2. De életre támadt a Felmagasztalt!

(Itt a feltámadás diadala hirdetendő!)

Bef.: Krisztus életének központja lett a Kereszt, mert ennek tövéből áramlik a megváltás forrása.

4. beszéd: A Kereszt megváltottjai feltámadnak

Bev.: Életünk legszentebb kivirágzása az örök életre való feltámadás tanítása. „Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és föltámadt, akkor Isten azokat is, akik Jézusban hunytak el, vele együtt föltámasztja” (1Tessz. 4,14).

1. Feltámadott.

a) Kereszthalált halt értünk, mert áldozati Bárány.

b) Örökre megdicsőült, mert Istenember.

2. Feltámadunk.

a) Életünk látszólagos vége – a halál.

b) Életünk valósága – az élet.

Bef.: Legyen énekünk a végnélküli élet diadala!

* * *